

ÚVOD

Cílem předkládané filmografie je seznámit odbornou a laickou veřejnost s jednou částí sbírkového fondu brněnského pracoviště Etnologického ústavu Akademie věd České republiky (dříve Ústavu pro etnografii a folkloristiku) - s folkloristickou filmotékou. Ústavní sbírka filmů je spolu se sbírkou fotografickou, fonotékou a videotékou součástí unikátního a cenného souboru dokumentů budovaného od začátku 20. století podle vědeckých kritérií. Základem souboru jsou rukopisné materiály shromážděné Pracovním výborem pro českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku, který se od roku 1905 v čele s Leošem Janáčkem věnoval sběratelské činnosti. Na činnost Pracovního výboru navázal Státní ústav pro lidovou píseň a od začátku padesátých let 20. století. Kabinet a později Ústav pro etnografii a folkloristiku Československé akademie věd.¹

Filmotéku, uloženou na brněnském pracovišti Etnologického ústavu AV ČR, tvoří dvě části, které vznikly nezávisle na sobě v době, kdy se brněnské pracoviště ÚEF AV ČR dělilo na etnografické a folkloristické oddělení. Oddíl filmů s etnografickou tematikou, obsahující vědecké krátkometrážní filmy a krátké dokumentační záznamy zaměřené především na tradiční lidovou výrobu, dosud čeká na zpracování.

Naše filmografie zpracovává folkloristickou část filmotéky zahrnující filmy o lidových tancích a dětských hrách. Je to soubor němých a zvukových filmů dokumentujících především lidové tance na Moravě a ve Slezsku, ale také v Čechách a v zahraničí, z toho nejvíce na Slovensku. Kolekce filmů o tancích vznikla v letech 1956 - 1966 díky dlouholetému a systematickému odbornému zájmu Zdenky Jelínkové, tehdejší pracovnice ústavu. Obsahuje filmy, které byly natočeny pro badatelské účely (vědecké filmy), filmy vzniklé pro pedagogické účely (instruktážní filmy), filmy populárně naučné a též dokumentární a hrané filmy, týkající se jiných témat, v nichž jsou však zachyceny také lidové tance. Na některých filmových pásech jsou kromě lidových tanců dokumentovány také dětské hry.

Filmografie je uspořádána podle geografického hlediska – filmy dokumentující lidové tance a dětské hry v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, na Slovensku a v Německu jsou dále řazeny v rámci těchto územních celků podle národopisných regionů. Některé filmové záznamy však nezůstávají pouze uvnitř hranic těchto teritorií, a proto je na začátku anotací, které jsou připojeny k základním údajům o filmech, kvůli přehlednosti uvedeno, ke kterému etnografickému regionu či geografickému území dokumentované tance, popř. dětské hry náležejí.² Ze stejného důvodu je součástí filmografie také místní rejstřík. Anotace obsahují též údaje o dokumentovaných tancích a tanečnicích, popř. dětských hrách a o okolnostech natáčení. Byly zpracovány na základě ústních komentářů Zdenky Jelínkové, jež byly při promítání filmů zaznamenány na magnetofonové kazety.³ Anotační záznamy jsou doplněny také bibliografickými údaji o příslušné odborné literatuře.

V posledním desetiletí byly tyto filmy využívány jen výjimečně, zejména proto, že ani po jejich nákladné renovaci provedené na konci osmdesátých let 20. století je nebylo možné často promítat. V současné době jsou filmy připraveny k odbornému ošetření a k přepisu na videokazety. Poté budou filmy dostupné v Národním filmovém archivu v Praze. V Brně budou na pracovišti Etnologického ústavu AV ČR uloženy kopie na videokazetách. Věříme, že zanedlouho budou moci tyto filmové záznamy značné kulturní a dokumentární hodnoty využívat ke studiu odborníci, zejména etnochoreologové nebo kulturní historikové či antropologové, adeпти těchto a dalších společenských věd a v neposlední řadě se budou k filmům vracet také členové souborů lidových písní a tanců. Tento dosud těžko dostupný a málo známý materiál bude díky překopírování na videokazety a díky publikované filmografii připraven a otevřen k dalšímu studiu, k využívání při přednáškách a při souborových školeních.

Shrnující zpráva J. Kosíkové o filmotéce byla podána v roce 1995 na konferenci věnované výročí vzniku zmiňovaného akademického pracoviště a protože byla publikována v málo dostupném sborníku, přetiskujeme zde část příslušného textu:⁴

„Cílem Z. Jelínkové bylo shromáždit komplexní filmovou dokumentaci lidového tance na území Československa.⁵ Protože nebylo v možnostech ústavu zajistit ji vlastními silami (z důvodů finančních), rozhodla se spolupracovat s dalšími pracovišti (s Laboratoří vědeckého filmu při ČSAV v Brně a Umenovedným ústavem SAV v Bratislavě) a dělit se tak o finanční náklady na realizaci filmů. Ale ani v rámci této spolupráce nebylo možné využívat nákladné filmové techniky, která už v té době umožňovala kvalitní synchronní záznam pohybové a hudební složky tance. Používala se méně dokonalá technika odděleného snímání obrazu a zvuku, a proto se vždy při střihu nepodařilo zabránit určitým nepřesnostem. Stalo se tak např. u filmu *Valaská z Lužné*.⁶ Nezbyvalo než se vrátit do éry němého filmu a spokojit se pouze s obrazovým záznamem. Tímto způsobem vznikly následující filmové dokumenty lidového tance: *Obtáčaná*, *Kopaničářské tance*, *Tance z Horňácka*, *Horňácké slavnosti 1957*, *Horňácké slavnosti 1960*, *Dětský den na Horňácku 1962*, *Horňácké slavnosti 1957*,

Strážnická klenotnice 1957, Tance ze Súchova a Vápenek, Tance z Nové Lhoty a Horňácké slavnosti 1958.⁷

To nebyl pochopitelně příliš vyhovující stav. Z. Jelínková proto volila náhradní řešení spočívající v tom, že sbírka byla doplňována kopiemi filmů z vlastnictví jiných institucí – filmů, které jakýmkoliv způsobem dokumentovaly lidový tanec. Ani tato cesta nebyla příliš levná, zejména tehdy, když film existoval pouze v kopii a bylo nutné nejprve nechat zhotovit tzv. dubl negativ a potom teprve další kopii. Takto se dostaly do ÚEF kopie filmů ze Státního filmového archivu v Praze, z Ústředí lidové tvořivosti v Praze, z muzea ve Velké nad Veličkou, z Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, z Moravského zemského muzea v Brně a odjinud.

Celou kolekci krátkých němých filmových dokumentů tvoří kopie filmů z pražského Ústředí lidové tvořivosti, které s kameramanem Antonínem Bílým natočil v padesátých letech sběratel lidových tanců František Bonuš. Filmem dokumentoval tance z vlastních sběrů a sběrů Zorky Soukupové v jižních Čechách, Pavla Krejčího v Podkrkonoší, Vincence Sochy na Lašsku a Z. Jelínkové na Moravě, zvláště na Horňácku a na pomezí Čech a Moravy (Z. Jelínková se podílela na některých těchto dokumentech i odbornou spoluprací). Na těchto filmových záznamech jsou vesměs zachyceni poslední nositelé taneční i hudební tradice uvedených oblastí.⁸

K natáčení filmových dokumentů o lidovém tanci se často využívalo příležitostí, při nichž se scházeli tanečníci, muzikanti a etnochoreologové (národopisné slavnosti a festivaly, přehlídky souborů lidových písní a tanců, školení vedoucích souborů apod.). Celou sérii krátkých zvukových populárně naučných filmů o lidových tancích některých národopisných regionů natočil režisér Ladislav Rychman za odborné spolupráce F. Bonuše při příležitosti Ústřední přehlídky souborů lidových písní a tanců ve Strážnici roku 1952.⁹ Několik krátkých filmových šotů, většinou z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou a ve Strážnici, získala Z. Jelínková od filmařů – amatérů. Jsou to snímky, které, byť natáčené bez znalostí filmařského řemesla, mají hodnotu dokumentu.

Lahůdkou pro etnochoreology i odborníky na lidový kroj jsou dva kratičké filmové záznamy Františka Pospíšila: o mečovém tanci z Kaplicka a o národopisných slavnostech v Jablunkově (nedatovány).¹⁰ Do sbírky ÚEF se dostaly i takové snímky, jako jsou přípravné dokumenty Vladimíra Úlehy vzniklé v souvislosti s filmem *Mizející svět* (1933), jehož kopie je také v ústavní filmotéce.¹¹ Jde o snímky *Poutí z Kuželova*, *Svatba ve Velké*, *Jaro a léto na Horňácku* (Velká, Javorník), *Žně a dožínky ve Velké a Boží tělo*.¹² Součástí sbírky jsou dále kopie filmů Karla Plicky *Zem spieva* (1933) a *Věčná píseň* (1941),¹³ hraný dokument Václava Kašíka *Fašaneček. Masopust na Slovácku* (1949) a populárně naučný film téhož autora *Valašské tance* (1949),¹⁴ hrané dokumenty Jindřicha Ference *Horňácká svatba* (1944) a *Hody v Hrubé Vrbce* (1945),¹⁵ dokumentární film z národopisných slavností v roce 1925 nazvaný *Valašský rok v Rožnově pod Radhoštěm*¹⁶ a vědecká dokumentace lidových tanců ze severního, středního a východního Slovenska *Slovenské ľudové tance* (padesátá léta 20. století).¹⁷

Poznámky:

- 1) Podrobnější informace o dějinách pracoviště viz publikace 1905 - 1995. *Od Pracovního výboru pro českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku k Ústavu pro etnografii a folkloristiku AV ČR*. Brno 1995 (příspěvky O. Hrabalové, M. Pavlicové, Z. Jelínkové, J. Kosíkové a J. Pospíšilové).
- 2) Filmy dokumentující národopisné slavnosti a folklorní festivaly, třebaže zachycují tance a dětské hry také z jiných národopisných regionů, jsou ve filmografii zařazeny podle místa konání.
- 3) Výpovědi a komentáře Z. Jelínkové z roku 1988 jsou zaznamenány na mgf. kazetách sign. Pk 549 až Pk 564 a uloženy ve fonotéce EÚ AV ČR v Brně, přepis V. Michálková.
- 4) J. Kosíková: Fotografie, filmy a videozáznamy ve sbírkách ÚEF v Brně. In: 1905 – 1995, c. d., s. 59-63.
- 5) O vzniku sbírky filmů (převážně krátkometrážních, černobílých, 16 mm) mám informace od Zdenky Jelínkové – rozhovor je zaznamenán na mgf. kazetě sign. Pk 565.
- 6) *Valašská z Lužné*, režie a kamera Milan Nováček, odborná spolupráce Zdenka Jelínková, 1956, sign. Kz 2 a Kz 109.
- 7) *Obtáčaná*, režie a kamera Milan Nováček, odborná spolupráce Zdenka Jelínková, 1958, sign. K 106; *Kopaničářské tance*, dtto, 1958, sign. K 107 a Kn 325; *Tance z Horňácka*, dtto, 1960, sign. Kn 326; *Horňácké slavnosti 1957*, dtto, sign. Kn 324; *Horňácké slavnosti 1960*, dtto, sign. Kn 327; *Dětský den na Horňácku 1962*, dtto, sign. K 103 a Kn 104; *Horňácké slavnosti 1957*, kamera Štefan Tóth, sign. K 86; *Strážnická klenotnice 1957*, dtto, sign. K 87 a K 88; *Tance ze Súchova a Vápenek*, dtto, 1958, sign. K 48; *Tance z Nové Lhoty*, dtto, 50. léta 20. stol., sign. Kn 51 a K 52; *Horňácké slavnosti 1958*, kamera M. Zabada, sign. Kn 78 a K 79 atd.
- 8) Jedná se o následující krátké filmy: *Tance z Podkrkonoší*, sign. K 26; *Tance z Nedvězí*, sign. K 14 a K 15; *Tance z Protivanova*, sign. K 22; *Královničky*, sign. K 19; *Tance z Nezamyslic a Líšně*, sign. K 44; *Tance ze Slatinic a Tovačova*, sign. K 21; *Lidové tance ze Slovácka*, sign. K 12 a K 13; *Starosvětská*, sign. K 1; *Tanec starosvětská a dětské hry z Horňácka*, sign. K 42; *Tance ze Starého Hrozenkova*, sign. K 24; *Valašské tance*, sign. K 25, Kn 80a a K 81a; *Tance z Nového Hrozenkova*, sign. K 8 a K 9; *Valašský (starodávny)*, sign. K 20; *Tance z Trojanovic*, sign. K 16 a K 17; *Tance ze Štramberka*, sign. K 11; *Tance z Lhotky na Lašsku*, sign. K 18; *Ověňžok a kulany*, sign. K 10; *Serbska reja*, sign. K 43.
- 9) Jsou to *Lidové tance z Polabí*, sign. Kz 34; *Lidové tance z Lašska*, sign. Kz 76; *Lidové tance z Podkrkonoší*, sign. Kz 47; *Lidové tance z Hané*, sign. Kz 45; *Lidové tance z Východné*, sign. Kz 36; *Lidové tance z Pohorelé a Vyšných Raslavic*, sign. Kz 35.
- 10) *Mečový tanec z jižních Čech*, sign. K 93 a Kn 94; *Národopisné slavnosti v Jablunkově*, sign. K 91 a K 92.
- 11) *Mizející svět*, sign. Kzn 39 a Kz 40.

- 12) Pout z Kuželova, sign. K 63 a Kn 68; Svatba ve Velké, sign. K 64 a Kn 69; Jaro a léto na Horňácku (Velká, Javorník), sign. K 65 a Kn 70; Žně a dožínky ve Velké, sign. K 66 a Kn 71; Boží tělo, sign. K 62 a Kn 67.
 13) Zem spieva, sign. Kz 82; Věčná píseň, sign. Kz 5.
 14) Fašánek. Masopust na Slovácku, sign. Kz 7 a Kz 108; Valašské tance, sign. Kz 6.
 15) Horňácká svatba, sign. Kz 49 a Kz 105; Hody v Hrubé Vrbce, sign. Kz 3 a Kz 4.
 16) Valašský rok v Rožnově pod Radhoštěm, sign. Kn 72, K 73 a K 74.
 17) Slovenské ľudové tance, scénář a režie Dimitrij Plichta, odborná spolupráce František Poloczek, sign. Kz 75.

SEZNAM ZKRATEK

A	asistent
AR	asistent režie
AV	asistent výroby
AV ČR	Akademi věd České republiky
bar.	barevný
CAKS	Celoakademický kulturní soubor
c.d.	citované dílo
čb	černobílý
ČSAV	Československá akademie věd
ČSČK	Československý červený kříž
ČSSPT	Československý státní soubor písní a tanců
FF UJEP	Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně
Hu	hudba
CH	choreografie
inv. č.	inventurní číslo
K	kamera
kol.	kolektiv
komb.	kombinovaný
KSLU	Krajské středisko lidového umění
L	libreto
LTČMS	Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska
N	námět
OS	odborná spolupráce
R	režie
S	scénář
SAV	Slovenská akademie věd
sign.	signatura
SLUK	Slovenský ľudový umelecký kolektív
St	střih
TJ	tělovýchovná jednota
Ú	účinkují
ÚEF	Ústav pro etnografii a folkloristiku
ÚLT	Ústředí lidové tvorby
V	výroba
VV	vedoucí výroby
Z	ZVUK

1.

MEČOVÝ TANEC Z JIŽNÍCH ČECH

čb, 23 m/16 mm, němý

inv. č. 3061, sign. Kn 93, K 94

K: František Pospíšil. Nedatováno, 20. - 30. léta 20. stol.

Dokumentace obřadního masopustního mužského tance německých osadníků z Kaplicka.

Tanec: mečová koleda. Tančí tanečníci německé národnosti.

Literatura:

Laudová, H.: Jihočeská koleda. In: A. Robek – J. Vařeka a kol.: Jihočeská vlastivěda. Národopis. České Budějovice 1987, s. 162-169.

LTČMS. Díl II. Jižní Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1995.

Pospíšil, F.: Mečový (zbrojný) tanec na slovanské půdě. Národopisný věstník československý 6, 1911, s. 25-56.

2.

TANCE Z NEDVĚZÍ

čb, 168 m/16 mm, němý

inv. č. 2537, sign. K 14 (I. díl), inv. č. 2538, sign. K 15 (II. díl)

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha 1953

Dokumentace figurálních a kolových tanců z Nedvězí (Poličsko).

I. díl

Tance: valčík; mazurka-valčík; valčík; tesař; švec; mysliveček; hrách (Když jsem jel do Prahy); Červený šátečku; tkalcovská; kalamajka; mateník; hulán; mazurka. Tančí Amálie a František Justovi, František Just starší a další dva páry z Nedvězí.

II. díl

Tance: Když jsem jel do Prahy; Červený šátečku; tesař; Čí je děvče (řezanka); holubička; řeznický; bajdyš; kalamajka. Tančí Amálie a František Justovi, František Just starší a další dva páry z Nedvězí.

Literatura:

Jelínková, Z. - Kubeš, R.: Horácké tance. Havlíčkův Brod 1956.

LTČMS. Díl III. Východní Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1997. (Popisy tanců z Nedvězí Z. Jelínková.)

3.

LIDOVÉ TANCE Z PODKRKONOŠÍ

čb, 116 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2681, sign. Kz 47

R: Ladislav Rychman K: Alois Jiráček, Vladimír Lorenc, Josef Pešek St: Ludvík Pavlíček Z: Jiří Židlický OS: František Bonuš V: Československý státní film, Studio populárně vědeckých a naučných filmů, Praha 1952

Krátký instruktážní film. Natočeno na Ústřední přehlídce souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace figurálních a kolových tanců z Podkrkonoší, Podještědí a Poličska.

Tance z Podkrkonoší a Podještědí: cibulářská z Benecka; švec; Sviť ty mně, měsíčku (moták-mateník); Chodil sem na Proseč (sólový mateník); holubička. Tančí členové souboru lidových písní a tanců pedagogického gymnázia v Liberci a Jan Šimůnek z Benecka, hraje muzika souboru pod vedením Pavla Krejčího.

Tance z Poličska (Nedvězí): šotyš; sedlák (furiant); slepice (mateník); Vašku, pod' dom (mateník); Holka neznámá (mateník). Tančí Amálie Justová a Josef Gregor z Nedvězí, hraje lidová hudecká muzika z Nedvězí.

Literatura:

Jelínková, Z. - Kubeš, R.: *Horácké tance. Havlíčkův Brod 1956.*

Krejčí, P.: *Podkrkonošské tance. Praha 1956.*

Krejčí, P.: *Pojizerské a podještědské tance. Liberec 1963.*

Krejčí, P. - Procházková, J.: *Písně, tance a lidé v Podkrkonoší. Hradec Králové 1984.*

LTČMS. Díl III. *Východní Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1997. (Popisy tanců z Nedvězí Z. Jelínková.)*

LTČMS. Díl IV. *Střední Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1996.*

4.

TANCE Z PODKRKONOŠÍ

čb, 150 m/16 mm, němý

inv. č. 2549, sign. K 26

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha 1952

Dokumentace figurálních tanců z Podkrkonoší, Podještědí a Pojizeří.

Tance: přehazovaná; šlapák; Za vraty, za vraty; Holky z vesnice; Náš kocour není doma; mazurka z Dokska; švec z Benecka; Sviť ty mně, měsíčku (moták-mateník); sólový mateník; manžestr; dřevák; tkadlec; Holka modrooká (rejdrovák); Já jsem sedlákův syn (moták-mateník); Šel Pepíček, šel na led; Náš táta šel na houby; salát (mateník); šotyš z Vesce; Na skále vysoký; Náš kohoutek kokrhá (mateník); Náš kocourek není doma (mateník); Za vraty, za vraty; chřasták. Tančí členové souboru pedagogického gymnázia z Liberce, Jan Šimůnek z Benecka, hraje muzika souboru a Pavel Krejčí.

Literatura:

Krejčí, P.: *Podkrkonošské tance. Praha 1956.*

Krejčí, P.: *Pojizerské a podještědské tance. Liberec 1963.*

Krejčí, P. - Procházková, J.: *Písně, tance a lidé v Podkrkonoší. Hradec Králové 1984.*

LTČMS. Díl III. *Východní Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1997.*

LTČMS. Díl IV. *Střední Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1996.*

5.

LIDOVÉ TANCE Z POLABÍ

čb, 88 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2639, sign. Kz 34

R: Ladislav Rychman K: Alois Jiráček, Vladimír Lorenc, Josef Pešek St: Ludvík Pavlíček Z: Jiří Židlický OS: František Bonuš V: Československý státní film, Studio populárně vědeckých a naučných filmů, Praha 1952

Krátký instruktážní film. Natočeno na Ústřední přehlídce souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace figurálních tanců z Mělnicka a Nymburska.

Tance: šmikuranda z Mělníka; kocour (šotyška z Jíkve); Pásla jeleny (mateník); kaprál-kozel (mateník); slepička (mateník). Tančí členové Souboru kpt. Jaroše z Mělníka.

Literatura:

LTČMS. Díl IV. *Střední Čechy. Zpracovala H. Laudová. Strážnice 1996.*

Suchý, F.: *Lidové písně a tance z Polabí na Královéměstecku. Praha 1955.*

6.

STAROČESKÁ SVATBA V CHLUMĚTÍNĚ

čb, 76 m/16 mm, němý

inv. č. 3757, sign. K 111

S,R: Kostecká K: J. Snížek V: ČSČK Chlumětín, 50. léta 20. stol.

Dokumentace scénické formy staročeské svatby v Chlumětíně (Horácko).
Slavnostní tanec ženicha a nevěsty uprostřed kola svatebčanů. Účinkují obyvatelé Chlumětína.

7.

TANCE Z PODHORÁCKA A Z BRNĚNSKA

čb, 91 m/16 mm, němý

inv. č. 2546, sign. K 23

K: Bílek, Sládek OS: V. Nováková, J. Ryšánková V: Krajský dům osvěty, Brno, 50. léta 20. stol.

Dokumentace kolového tance a figurálních tanců z Podhorácka, kolových a figurálních tanců a mužského skočného tance z Brněnska.

Tance z Podhorácka (Březník): polka-třasák; řeznická; Čí je děvče. Tančí A. Musilová a F. Pokorný z Březníka.

Tance z Brněnska: sousedská z Tuřan; hulán; šotyška z Tuřan; bublavá ze Šlapanic; hajduk z Líšně. Tančí Věra Nováková, Miroslav Jetmar a Karel Kelnar ze souboru FF UJEP v Brně.

Literatura:

Jelínková, Z.: Kola, reje a taneční hry na Brněnsku a Oslavansku. Brno [1958].

Jelínková, Z.: Tance z Náměšťska a Oslavanska. Třebíč 1976.

Jelínková, Z.: Lidové tance a taneční hry na Brněnsku. Brno 1974 (1. vydání), 1978 (2. vydání).

Jelínková, Z.: Lidový tanec v Brně a na Brněnsku v pramenech 19. století. Brno 1980 (1. vydání), 1983 (2. vydání).

Kunc, J.: Líšeňské lidové tance. 55 lidových tanců z Líšně. Sebral a zapsal F. Svoboda. Harmonizoval a pro klavír upravil J. Kunc. Praha 1953.

LTČMS. Díl V. Moravské Horácko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

LTČMS. Díl VI., část 1. Brněnsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

Svoboda, F.: Lidové tance z Líšně. Praha 1954.

8.

KRÁLOVNIČKY

čb, 121 m/16 mm, zvukový

inv. č. 3065, sign. Kz 95, Kz 96

S,R,K,St: Miloš Nováček. Komentář: Antonín Julínek Z: Vladimír Novotný OS: Jiří Švestka V: TJ Slavoj Troubsko 1955

Dokumentace jarního dívčího obřadu s tanci a zpěvy z Troubska na Brněnsku. Tradice starého místního obřadu královniček byla v Troubsku obnovena na základě dobových popisů. Tančí a zpívají děvčata z Troubska.

Literatura:

Bakešová, L. - Sojka, K. - Kocman, M.: Královničky troubské. In: Slavnosti a obyčeje lidové z Moravy na Národopisné výstavě československé v Praze 1895. Praha, nedatováno, s. 81 -87.

LTČMS. Díl VI., část 1. Brněnsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

Ohaňková, K. - Poš, J.: Královničky. In: Ohaňková, K. - Poš, J., Národní tance ve výchově tělesné. Lysá nad Labem, 1913 (1. vydání), s. 93 - 101.

Troubské královničky. Zeitschrift für österreichische Volkskunde, 1, 1896, s. 134.

9.

TANCE Z NEZAMYSLIC A LÍŠNĚ

čb, m/8 mm, němý

inv. č. 2660, sign. K 44

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace kolových, figurálních tanců ad. blíže neurčených tanců z Nezamyslic (Haná) a Líšně (Brněnsko).

Tance z Nezamyslic: dvojpolka; šotyška; polka; trojke; cófavá; na konopě; stodolenka (obihavá); cimbálek; holuběnka; hovado-kalup (obkročák); trojke; konopě a další blíže neurčené tance. Tančí Ludmila Mátlová a členové souboru Hanácká obec z Brna.

Tance z Líšně: kanafaska a další blíže neurčené tance ze sbírky Františka Svobody Lidové tance z Líšně, Praha 1954.

Literatura:

LTČMS. Díl VI., část 1. Brněnsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

LTČMS. Díl VI., část 2. Haná. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

Mátlová-Uhrová, L.: Hanácké tance z Tovačovska. Praha 1954.

Mátlová-Uhrová, L.: Lidové tance a taneční hry z Hané III, Prostějov 1980.

Svoboda, F.: Lidové tance z Líšně. Praha 1954.

10.

TANCE ZE SLATINIC A TOVAČOVA

čb, 117 m/16 mm, němý

inv. č. 2544, sign. K 21

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace kráčivých, figurálních a kolových tanců a obřadního svatebního a masopustního tance ze Slatinic (Haná) a Tovačova (Haná).

Tance: cófavá-šópavá; Tovačov; podkověnke; cimbálek; šotyška; prvky kolových tanců (polka, obkročák, šlapák); mazurka; cófavá; Měl sem, měl sem (troják); kot; maleni; Či je děvče (sekerečka); holuběnka; cimbálek; ševcovská; mazurka; Janek (Steklé Janek) a další blíže neurčené tance. Tančí skupina ze Slatinic, Ludmila Mátlová a členové Hanácké obce z Brna.

Literatura:

LTČMS. Díl VI., část 2. Haná. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

Mátlová-Uhrová, L.: Hanácké tance z Tovačovska. Praha 1954.

Mátlová-Uhrová, L.: Lidové tance a taneční hry z Hané I. - IV. Prostějov 1979 - 1981.

11.

KRÁLOVNIČKY

čb, 105 m/16 mm, němý

inv.č. 2542, sign. K 19

K: Antonín Bílý. OS: František Bonuš. V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace dívčího jarního obřadu s tanci z Troubek na Hané. Rekonstrukce obřadu na základě dobových zápisů. Účinkují děvčata z Troubek pod vedením Ludmily Mátlové.

Literatura:

LTČMS. Díl VI., část 2. Haná. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

Mátlová, L.: Lidové tance a taneční hry z Hané I. Ze života lidu na Hané, Prostějov 1979.

12.

LIDOVÉ TANCE Z HANÉ

čb, 134 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2663, sign. Kz 45

R: Ladislav Rychman K: Alois Jiráček, Vladimír Lorenc, Josef Pešek St: Ludvík Pavlíček Z: Jiří Židlický
OS: František Bonuš, Ludmila Mátlová V: Československý státní film, Studio populárně vědeckých a naučných filmů, Praha 1952

Krátký instruktážní film. Natočeno na Ústřední přehlídce souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace figurálních tanců z Hané a Malé Hané.

Tance z Hané (Prostějovsko): cófavá; Annovská (Okolo Annova); vranke, trojke (koně). Tančí tanečníci a tanečnice z Troubek pod vedením Ludmily Mátlové.

Tance z Malé Hané (Protivanov): šotyška; hulán; břetva; zahradník; ševcovská; hoptajč. Tančí Marie a Karel Kopečtí z Protivanova. Hraje hudecká muzika Josefa Koláře z Protivanova.

Literatura:

Jelínková, Z.: Lidové tance z Boskovicka I., II. Boskovice 1952.

Jelínková, Z.: Tance z Dražanské vysočiny I. Benešov, Kořenec, Protivanov. (V tisku.)

LTČMS. Díl VI., část 2. Haná. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

LTČMS. Díl VI., část 3. Malá Haná a Záhoří. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

Mátlová-Uhrová, L.: Hanácké tance z Tovačovska, Praha 1954.

Mátlová-Uhrová, L.: Lidové tance a taneční hry z Hané I - IV. Prostějov 1979 - 1981.

13.

TANCE Z PROTIVANOVA

čb, 24 m/16 mm, němý

inv. č. 2545, sign. K 22

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš, Zdenka Jelínková V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta. 20. stol.

Dokumentace figurálních tanců z Protivanova (Malá Haná).

Tance: hulán; šotyš; zahradník; ševcovská. Tančí Marie a Karel Kopečtí z Protivanova, hraje hudecká muzika Josefa Koláře z Protivanova.

Literatura:

Jelínková, Z.: Lidové tance z Boskovicka I., II. Boskovice 1952.

Jelínková, Z.: Tance z Dražanské vysočiny I. Benešov, Kořenec, Protivanov. (V tisku.)

LTČMS. Díl VI., část 3. Malá Haná a Záhoří. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1997.

14.

KOPANIČÁŘSKÉ TANCE

bar., 127 m (144 m)/16 mm, němý

inv. č. 3220, sign. K 107, inv. č. 4113, sign. Kn 325

R, K: Milan Nováček OS: Zdenka Jelínková V: Laboratoř pro výzkum životních dějů filmem při ČSAV za spolupráce ÚEF ČSAV, Brno 1958

Dokumentace párových točivých tanců a kolového tance z Moravských Kopic.

Tance: hrozenská (horská varianta z Vyškovce); lopenická-dúpaná z Lopeníka; hrozenská (varianta z Vápenice); hrozenská s výměnou tanečnice; přešlapovaný čardáš; prechýtaný čardáš; hrozenská polka. Tančí Terezie a František Šopíkovi z Vyškovce, J. Kročilová a Josef Lebánek z Vápenice, hraje hudecká muzika z Vápenice (J. Pastorek, B. Hrnčár, František Šišlák).

Literatura:

Jelínková, Z.: *Lidové tance z Kopanic. Brno 1957.*

Lebánek, Josef. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 70.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.*

15.

TANCE ZE STARÉHO HROZENKOVA

čb, 63 m/16 mm, němý

inv. č. 2547, sign. K 24

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace párových točivých tanců a skočného tance ze Starého Hrozenkova (Moravské Kopanice).

Tance: hrozenká; čardáš; čardášové mužské a ženské cifry; hrozenká; prešlapovaný čardáš. Tančí Josef Lebánek s dcerou a M. Kročil z Vápenice, hraje hudecká muzika z Vápenice (M.Kročil, J. Pastorek a František Šišlák).

Literatura:

Jelínková, Z.: *Lidové tance na Slovácku. Praha 1954.*

Jelínková, Z.: *Lidové tance z Kopanic. Brno 1957.*

Lebánek, Josef. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 70.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.*

16.

OBTÁČANÁ

bar., 64 m/16 mm, němý

inv. č. 3219, sign. K 106

R,K: Milan Nováček OS: Zdenka Jelínková V: Laboratoř pro studium životních dějů filmem při ČSAV za spolupráce ÚEF ČSAV, Brno 1958

Dokumentace párového točivého tance ze Starého Hrozenkova (Moravské Kopanice).

Tanec: obtáčaná. Tančí Ludmila Lupečková ze Starého Hrozenkova a Rudolf Brostík ze Žitkové, hraje hudecká muzika ze Starého Hrozenkova.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Lidové tance z Kopanic. Brno 1957.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.*

17.

FAŠANEK. MASOPUST NA SLOVÁCKU

čb, 182 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2492, sign. Kz 7, inv. č. 3239, sign. Kz 108

N, OS: Vladimír Boháč, Josef Beneš, Ladislav Rutte R: Václav Kašík S, AR: B. Vošahlík K: Pavel Hrdlička St: Jaromír Janáček Z: Josef Vlček Ú: děvčata a chlapci ze Strání. Organizátor národopisných skupin: František Janovský V: Československý státní film, Krátký film Praha 1949

Krátký hraný film o masopustních zvycích a tancích na Uherskobrodsku a na Horňácku. Obřadní masopustní mužský tanec a párový točivý tanec z Uherskobrodsku a mužský skočný tanec z Horňácka.

Tance ze Strání: pod šable; sedlcká (straňanská). Tančí obyvatelé Strání. Hraje hudecká muzika ze Strání a gajdoš František Janovský ze Strání.

Tance z Hrubé Vrbky: odzemek; cifrování. Tančí Luboš Holý, Dušan Holý, Jan Miklošek a František Prachař z Hrubé Vrbky. Hraje gajdoš František Janovský ze Strání.

Literatura:

Holý, Dušan. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 36-37.*

Holý, Lubomír. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 37.*

Jelínková, Z.: *Lidové tance z Uherskobrodsku. Brno 1957.*

Jelínková, Z.: *Horňácká sedlcká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.*

Jelínková, Z.: *Mužské taneční projevy na Slovácku. Svatobořice - Místřín 1991.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.*

Miklošek, Jan. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 76.*

Prachař, František. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 97.*

18.

LIDOVÉ TANCE ZE SLOVÁCKA

čb, 273 m/16 mm, němý

inv. č. 2535, sign. K 12 (I. díl), inv. č. 2536, sign. K 13 (II. díl)

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha 1953

Krátký instruktážní film. Natočeno při příležitosti přehlídky souborů zájmové umělecké činnosti v Brně a ve studiu v Praze. Součástí filmu jsou krátké dokumentární záznamy z hodů.

Dokumentace mužských skočných tanců z Horňácka, párového točivého tance a mužského skočného tance z Dolňácka, párového točivého tance, kolového a mužského skočného tance z Podluží.

I. díl

Tance z Horňácka: odzemek, verbuňk. Tančí Dušan Holý (odzemek) a Luboš Holý (verbuňk) z Hrubé Vrbky.

Tance z Dolňácka (Uherskohradištsko): sedlcká (hucká); verbuňk. Tančí manželé Vališovi z Mařatic a členové souboru Hradišťan z Uherského Hradiště. Hraje muzika souboru.

II. díl

Tanec z Podluží: verbuňk (válaný). Tančí František Kašník z Hlohovce.

Tance o hodech v Lanžhotě: vrtěná; verbuňk (pod májí); verbuňk (pochodový); hošije; verbuňk (válaný). Tančí lanžhotská chasa. Hraje dechová kapela.

Tance o hodech v Kosticích: cifrování; verbuňk; valčík. Tančí chasa z Kostic. Hraje dechová kapela.

Tanec z Podluží: verbuňk. Tančí sólista Československého státního souboru písní a tanců (ČSSPT) z Prahy.

Literatura:

Československý státní soubor písní a tanců (ČSSPT). In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 146-147.*

Holý, Dušan. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 36-37.*

Holý, Lubomír. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 37.*

Hradišťan. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 154-155.*

Jelínková, Z.: *Lidové tance na Slovácku. Praha 1954.*

Jelínková, Z.: *Lidové tance a taneční hry na Podluží. Strážnice 1962.*

Jelínková, Z.: *Tanec. In: Náš kraj. Folklor, obyčej, historie, nářečí a jména v tradici a současnosti družstevních vesnic Moravská Nová Ves, Hrušky, Týnec a Tvrdonice. Moravská Nová Ves - Brno 1982, s. 193-217.*

Jelínková, Z.: *Mužské taneční projevy na Slovácku. Svatobořice - Místřín 1991.*

Kašník, František. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 53-54.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko, Luhačovské Zálesí. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1996.*

LTČMS. Díl VII. , část 2. *Slovácko. Dolňácko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1996.*

19.

TANCE Z HORŇÁCKA

bar., 276 m/16 mm

inv. č. 4114, sign. Kn 326

R,K: Milan Nováček OS: Zdenka Jelínková V: Laboratoř pro studium životních dějů filmem při ČSAV za spolupráce ÚEF ČSAV, Brno 1960

Dokumentace párového točivého tance a mužského skočného tance z Horňácka.

Tance: sedlácká; odzemek. Různé varianty sedlácké tančí Jiří Šácha, Kateřina Zavadilová (roz. Kučerová), Martin Hudeček, Anna Klusáková, Josef Zeman a Jan Šácha z Velké nad Veličkou, odzemek tančí Martin Hudeček z Velké nad Veličkou, na housle hrají Josef Pešek, Jan Šácha, Josef Zeman, Martin Hudeček a Jiří Šácha z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Hudeček, Martin. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 43.*

Jelínková, Z.: *Lidové tance na Horňácku. Strážnice 1961.*

Jelínková, Z.: *Tance z Horňácka I. Velká nad Veličkou, Javorník. Hodonín [1978].*

Jelínková, Z.: *Tance z Horňácka II. Lipov, Louka. Hodonín [1980].*

Jelínková, Z.: *Horňácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.*

Jelínková, Z.: *Tance z Horňácka III. Suchov a Suchovské Mlýny. Hodonín 1985.*

Jelínková, Z.: *Tance z Horňácka IV. Nová Lhota, Vápenky. Hodonín 1990.*

Klusáková, Anna. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 56.*

LTČMS. Díl VII., část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1996.

Pešek, Josef. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 91.*

Šácha, Jan I. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 116.*

Šácha, Jan II. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 116.*

Šácha, Jiří I. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 115.*

Šácha, Jiří II. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 115.*

Zeman, Josef. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 134.*

20.

TANCE Z HORŇÁCKA

čb, 106 m/16 mm, němý

inv. č. 3078, sign. Kn 98, inv. č. 3079, sign. K 99, inv. č.3080, sign. K 100

K: J. Loutchan V: KSLU Strážnice 1962

Krátký instruktážní film. Natočeno na školení vedoucích souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace párového točivého tance, kolových a figurálních tanců, tanečních her a tanců obratnosti z Horňácka.

Tance: šotyška; kalamajka; reznická; židovská; strašák; špacírpoka; kovárská; polka; holúbek; legátková; trefa; žabská; hojačky; sedlácká. Tančí Jan Šácha, Jiří Šácha, František Buláň, Tomáš Kohút, Anna Pešková, Alena Ptáčnicková, Kateřina Zavadilová a Zdenka Jelínková z Velké nad Veličkou, hraje hudecká muzika Josefa Peška z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Buláň, František. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 20-21.*

Jelínková, Zdenka. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 48-50.*

Jelínková, Z.: *Lidové tance na Horňácku. Strážnice 1961.*

Jelínková, Z.: *Tance z Horňácka I. Velká nad Veličkou, Javorník. Hodonín [1978].*

Jelínková, Z.: *Tance z Horňácka II. Lipov, Louka. Hodonín [1980].*

Jelínková, Z.: *Hornácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.*
Jelínková, Z.: *Tance z Hornácka III. Suchov a Suchovské Mlýny. Hodonín 1985.*
Jelínková, Z.: *Tance z Hornácka IV. Nová Lhota, Vápenky. Hodonín 1990.*
LTČMS. Díl VII., část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1996.*
Pešek, Josef. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 91.*
Šácha, Jan II. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 116.*
Šácha, Jiří I. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 115.*

21.

TANEC STAROSVĚTSKÁ A DĚTSKÉ HRY Z HORŇÁCKA

čb, 8 mm, němý

inv. č. 2658, sign. K 42

K: Antonín Bílý, František Bonuš OS: Zdenka Jelínková V: Archiv ÚLT, Praha 1951

Dokumentace párového točivého tance, části obřadního tance, mužského skočného tance a dětských her z Hornácka.

Velká nad Veličkou: starosvětská. Tančí Alžběta Čambalová a Martin Miškeřík z Velké nad Veličkou.

Vápenky: konopice. Tančí Marie Kubíková a Marie Štipčáková z Vápenek.

Hrubá Vrbka (dětské hry): Morena; Jede paní z Persy; Eliška; Kolo, kolo mlýnské; házat hnůj; na holuby; stínání "buka" (na sekeru a na dub); na hodiny; na špinavú dívku; ulička; jezdit s tragačem; na smradlavé vajíčko; na pecny chleba; Zůry, zůry, na pazůry (tlúct krúpy); vážit korení; na peška; na krivák; na hada; Zlatá brána otevřená; Babo, pusťte nás tancovat; na čapanú. Účinkují děti z Hrubé Vrbky.

Hrubá Vrbka: odzemek. Tančí Martin Hrbáč z Hrubé Vrbky.

Velká nad Veličkou (dětské hry): babky blysky; honička; na zlaté prasa; na med; Hrály sme si na konopě; na studňu; na sochy; Kvá, kvá, kvačica; Zůry, zůry, na pazůry; na hada. Účinkují děti z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Hrbáč, Martin. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 40.*

Jelínková, Z.: *Dětské hry a říkadla z Hornácka. Praha 1954.*

Jelínková, Z.: *Tance z Hornácka I. Velká nad Veličkou, Javorník. Hodonín [1978].*

Jelínková, Z.: *Tance z Hornácka IV. Nová Lhota, Vápenky. Hodonín 1990.*

LTČMS. Díl VII., část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.*

Miškeřík, Martin I., In: *Od folkloru ... , c.d., s. 78.*

22.

VĚČNÁ PÍSEŇ. ZPĚVY PRO SVÁTEK I PRO VŠEDNÍ PŘÍLEŽITOST, JAK JE ODPRADÁVNA ZPÍVÁ LID V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

čb, 269 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2490, sign. Kz 5

S: Karol Plicka, Karel Baroch R: Karol Plicka K: Josef Míček St: Josef Dobřichovský Z: František Černý VV: Bohumil Kubásek Komentář: Karel Beníško V: Elmar Klos, Praha 1941

Umělecký hraný dokument o lidových písních, tancích a hrách z jihovýchodní Moravy (Valašska a Slovákka) a z jižních Čech.

Párový točivý tanec a dětské hry z Hornácka a mužský skočný tanec z Podluží.

Dětské hry z Hornácka: vynášení Moreny; Koło, koło mlýnské. Účinkují děvčata z Velké nad Veličkou a z Hrubé Vrbky.

Tanec z Hornácka: sedlácká. Tančí Martin Holý z Hrubé Vrbky, Eva Janásová z Velké nad Veličkou a další páry, hraje hudecká muzika Martina Miškeříka z Velké nad Veličkou.

Tanec z Podluží: válaný verbuňk.

Literatura:

Holý, Martin. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku.* Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 37-38.

Jelínková, Z.: *Dětské hry a říkadla z Horňácka.* Praha 1954.

Jelínková, Z.: *Horňácká sedlácká. Monografie lidového tance.* Hodonín 1983.

Jelínková, Z.: *Mužské taneční projevy na Slovácku. Svatobořice –Mistřín 1991.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. *Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí.* Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

LTČMS. Díl VII., část 3. *Slovácko. Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů.* Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1996.

Miškeřík, Martin I. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 78.*

Slovácký verbuňk v teorii a praxi. Sestavili J. M. Krist a K. Pavlištíř. Textový doprovod videokazety Slovácký verbuňk. Strážnice 1993.

23.

HORNÁCKÉ SLAVNOSTI 1957

bar., 147m/16 mm a 145m/16 mm

inv. č. 4112, sign. Kn 324

R,K: Milan Nováček OS: Zdenka Jelínková V: Laboratoř pro studium životních dějů filmem při ČSAV za spolupráce ÚEF ČSAV, Brno 1957

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou (Horňácko). Dokumentární záznam z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Horňácka a Myjavy.

Párové točivé tance a mužské skočné tance z Horňácka, figurální tance a párový točivý tanec z Myjavy.

I. díl

Myjava: figurální tance. Tančí soubor Kopaničiar z Myjavy.

Velká nad Veličkou: dvě skupiny úvodnic v letním a zimním kroji.

Hrubá Vrbka: verbuňk. Tančí Dušan Holý, Jaroslav Hrbáč, Martin Hrbáč, František Okénka.

Velká nad Veličkou: starosvětská. Tančí Alžběta Čambalová a

Martin Hudeček. Hraje hudecká muzika s primášem Vladimírem Klusákem st. z Velké nad Veličkou.

Velká nad Veličkou a Hrubá Vrbka: sedlácká. Tančí šest párů - mj. Anna Kohútová a František Buláň z Velké nad Veličkou.

II. díl

Myjava: uklakovaný (párový čardáš) . Tančí soubor Kopaničiar z Myjavy.

Hrubá Vrbka: odzemek. Tančí Martin Hrbáč a Dušan Holý. Hraje muzika Jožky Kubíka z Hrubé Vrbky.

Nová Lhota: sedlácká (lhotácká). Tančí skupina z Nové Lhoty. Hraje hudecká muzika s primášem Vladimírem Klusákem st. z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Holý, Dušan. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku.* Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 36-37.

Horňácké slavnosti. In: *Od folkloru... , c.d., s. 200-201.*

Hrbáč, Martin. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 40.*

Hudeček, Martin. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 43.*

Klusák, Vladimír st. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 55-56.*

Kubík, Josef III, zvaný Jožena, Majstr. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 64-65.*

Okénka, František. In: *Od folkloru ... , s. 83.*

24.

HORNÁCKÉ SLAVNOSTI 1957

čb, 237 m/16 mm, němý

inv. č. 3005, sign. K 85, inv. č. 3006, sign. K 86

K: Štefan Tóth V: 1957

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou na Horňácku. Dokumentární záznam z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Horňácka a z Kopanic.

Párové točivé tance, mužské skočné tance a dětské hry z Horňácka a párové točivé tance z Kopanic. Nová Lhota: sedlácká. Tančí obyvatelé Nové Lhoty.

Starý Hrozenkov: hrozenská, prechýtaný čardáš. Tančí bratři František a Štěpán Šopíkovi z Vyškovce s tanečnicemi, hraje hudecká muzika s primášem Františkem Šišlákem z Vápenice.

Hrubá Vrbka: odzemek, verbuňk. Tančí Martin Hrbáč (odzemek), Dušan Holý (odzemek, verbuňk), Josef Tomeš, Jaroš Hrbáč, František Okénka, Lubomír Holý (verbuňk).

Velká nad Veličkou: starosvětská. Tančí Alžběta Čambalová a Martin Hudeček. Hraje hudecká muzika s primášem Vladimírem Klusákem starším.

Velká nad Veličkou: dětské hry: na širáky, házení hnoja, pretahování, na studňu (chlapci).

Javorník: dívčí letnicový zvyk zv. obchůzka s Pannou královnou.

Nová Lhota: jatelinka (do včelínka), sedlácká. Tančí skupina z Nové Lhoty, mj. Jan Pomajbík.

Velká nad Veličkou a Hrubá Vrbka (fašankový průvod): cifrování; sedlácká. Tančí obyvatelé Velké nad Veličkou a Hrubé Vrbky.

Literatura:

Holý, Dušan. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 36-37.

Holý, Lubomír. In: *Od folkloru ...*, c.d., s. 37.

Horňácké slavnosti. In: *Od folkloru ...*, c.d., s. 200-201.

Hrbáč, Martin. In: *Od folkloru ...*, c.d., s. 40.

Hudeček, Martin. In: *Od folkloru ...*, c.d., s. 43.

Klusák, Vladimír st. In: *Od folkloru ...*, c.d., s. 55-56.

Okénka, František. *Od folkloru ...*, c.d., s. 83.

Tomeš, Josef. *Od folkloru ...*, c.d., s. 121-122.

25.

HORŇÁCKÉ SLAVNOSTI 1957 a 1958

čb, 8 mm, němý

inv. č. 2657, sign. K 41, inv. č. 3093, sign. K 102

K: Karel Sup V: 1957, 1958

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou (Horňácko).

Amatérské útržkovité dokumentární záběry z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Horňácka a Myjavy. Zpěv, hudba, tanec a zvyky z Horňácka a Myjavy.

26.

HORŇÁCKÉ SLAVNOSTI 1958

bar., 130 m/16 mm, němý

inv. č. 2861, sign. Kn 78, inv. č. 2862, sign. K 79

K: M. Zabadal V: ÚEF ČSAV, Brno 1958

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou (Horňácko). Dokumentární záznam z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Horňácka, Kopanic a Myjavy.

Párový točivý tanec z Kopanic, párové točivé tance, obřadní, figurální a kolový tanec z Horňácka a párový točivý tanec, figurální a kolový tanec z Myjavy.

Starý Hrozenkov: hrozenská. Tančí Tereza a František Šopíkovi z Vyškovce, Štěpán Šopík z Vyškovce s tanečnicí a Josef Lebánek z Vápenice s tanečnicí.

Velká nad Veličkou: gajdošská muzika s gajdošem Vladimírem Klusákem st. z Velké nad Veličkou a primášem Janem Hrbáčem z Hrubé Vrbky.

Velká nad Veličkou: svatební polka. Tančí skupina z Velké nad Veličkou.

Myjava: čardáše (ukřakovaný aj.); vyhadzovaná. Tančí Pavel Viskup z Papradna a členové souboru Kopaničiar z Myjavy, hraje muzika souboru s primášem Jánem Hluchým, Samko Dudíkem a Štefanem Dudíkem.

Suchov: konopě; sedlácká; mašinový. Tančí Anna Janúšová, Josef Horňák a další tanečníci a tanečnice ze Suchova.

Nová Lhota: sedlácká. Tančí skupina pod vedením Jana Pomajbíka, hraje hudecká muzika s primášem Vladimírem Klusákem st. z Velké nad Veličkou.

Hrubá Vrbka: Ňorkova muzika z Hrubé Vrbky.

Velká nad Veličkou: starosvětská. Tančí Alžběta Čambalová a Martin Miškeřík z Velké nad Veličkou. Myjava: tkadlecký (křížák); trasená polka (tkadlecká). Tančí členové souboru Kopaničiar z Myjavy, hraje muzika souboru s primášem Jánem Hluchým, Samko Dudíkem a Štefanem Dudíkem.

Literatura:

Dudík, Samko (Samuel). In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M.

Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 26.

Horňácké slavnosti. In: Od folkloru ..., c.d., s. 200-201.

Klusák, Vladimír st. In: Od folkloru ..., c.d., s. 55-56.

Lebánek, Josef. In: Od folkloru ..., c.d., s. 70-71.

Miškeřík, Martin II. In: Od folkloru ..., c.d., s. 78.

Ňorkova muzika. In: Od folkloru ..., c.d., s. 169.

27.

HORŇÁCKÉ SLAVNOSTI 1958 a 1961. HORŇÁCKÉ ODPOLEDNE 1959

čb, 8 mm, němý

inv. č. 4111, sign. K 110

K: Karel Sup V: 1958, 1959, 1961

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou (Horňácko) a ve Strážnici (Dolňácko).

Amatérské útržkovité dokumentární záběry z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Horňácka a Myjavy. Zpěv, hudba, tanec a hry z Horňácka a Myjavy.

28.

HORNIACKE SLÁVNOSTI NA MYJAVE 1959 A HORŇÁCKÉ SLAVNOSTI VE VELKÉ 1960

čb, 8 mm, němý

inv. č. 3091, sign. K 101

K: Karel Sup V: 1959, 1960

Reportáž z národopisných slavností ve Staré Myjavě (Myjava) a ve Velké nad Veličkou (Horňácko).

Amatérské útržkovité dokumentární záběry z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Myjavy a Horňácka. Zpěv, hudba a tanec z Myjavy a Horňácka.

29.

HORŇÁCKÉ SLAVNOSTI 1960

bar., 358m/16 mm

inv. č. 4115, sign. Kn 327

R,K: Milan Nováček OS: Zdenka Jelínková V: Laboratoř pro studium životních dějů filmem při ČSAV za spolupráce ÚEF ČSAV, Brno 1960

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou (Horňácko). Dokumentární záznam z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Horňácka.

Dětské hry, párový točivý tanec, mužské skočné tance, figurální tance a taneční hry z Horňácka.

I. díl

Velká nad

Veličkou (dětské hry): pretahování; na sekeru a na dub; na srnky; jací tací (chlapci).

Velká nad Veličkou: odzemek. Tančí chlapec.

Javorník (dětské hry): Babule šibule; Haj, husičky, rádečkem; Čížečku, čížečku; Pod stolem drobce; Koło, koło mlýnské; Jede paní z Persy; Pletla jsem (dvě varianty).

Hrubá Vrbka: odzemek. Tančí Dušan Holý, hraje gajdošská muzika (primáš Josef Pešek, kontráš Leoš Zeman, gajdoš Jan Hrbáč) z Velké nad Veličkou.

Nová Lhota: nosení perin. Účinkují ženy z Nové Lhoty.

Velká nad Veličkou: úvodnice. Účinkují ženy z Velké nad Veličkou.

II. díl

Velká nad Veličkou a Hrubá Vrbka: holúbek; legátková; odzemek. Tančí tanečníci a tanečnice z Velké nad Veličkou a Hrubé Vrbky. Hraje hudecká muzika (primáš Josef Pešek, Leoš Zeman, Tomáš Kohút, Jan Šácha a Jan Kubík) z Velké nad Veličkou.

Kuželov: legrúti. Účinkují muži z Kuželova.

Hrubá Vrbka: Ňorkova muzika.

Hrubá Vrbka a Velká nad Veličkou: sedlácká. Tančí tanečníci a tanečnice z Hrubé Vrbky (mj. Dušan Holý) a Velké nad Veličkou (mj. Zdenka Jelínková a František Buláň). Hraje Ňorkova muzika.

Velká nad Veličkou: hojačky; sedlácká. Tančí tanečníci a tanečnice z Velké nad Veličkou, hraje hudecká muzika z Velké nad Veličkou.

Hrubá Vrbka: husár. Tančí Dušan Holý.

Velká nad Veličkou: do skoku. Tančí tanečníci z Velké nad Veličkou, hraje hudecká muzika z Velké nad Veličkou.

Velká nad Veličkou a Hrubá Vrbka: špacírpolka; židovská; legátková. Tančí tanečníci a tanečnice z Velké nad Veličkou a z Hrubé Vrbky.

Hrubá Vrbka: odzemek; verbunk. Tančí Martin Hrbáč, Dušan Holý ad. tanečníci z Hrubé Vrbky (odzemek), Martin Holý ad. tanečníci z Hrubé Vrbky (verbunk).

Malá Vrbka: svatební průvod. Účinkují obyvatelé Malé Vrbky.

Hrubá Vrbka: káčer; husár. Tančí tanečníci a tanečnice z Hrubé Vrbky.

Literatura:

Buláň, František. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M.

Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 20-21.

Holý, Dušan. In: Od folkloru ..., c.d., s. 36-37.

Holý, Martin. In: Od folkloru ..., c.d., s. 37-38.

Hrbáč, Martin. In: Od folkloru ..., c.d., s. 40.

Jelínková, Z.: Dětské hry hry a říkadla z Horňácka. Praha 1954.

Jelínková, Z.: Lidové tance na Slovácku. Praha 1954.

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

Ňorkova muzika. In: Od folkloru ..., c.d., s. 169.

Pešek, Jan. In: Od folkloru ..., c.d., s. 64.

Pešek, Josef. In: Od folkloru ..., c.d., s. 91.

Šácha, Jan I. In: Od folkloru ..., c.d., s. 116.

30.

DĚTSKÝ DEN NA HORŇÁCKU 1962

čb, 123 m/16 mm, němý

inv. č. 3132, sign. K 1 O3, inv. č. 3133, sign. Kn 104

K: Milan Nováček V: Laboratoř pro výzkum životních dějů filmem při ČSAV, Brno 1962

Reportáž z národopisných slavností ve Velké nad Veličkou (Horňácko). Dokumentární záznam z jednotlivých vystoupení dětských skupin z Horňácka.

Tance a dětské pohybové a taneční hry z Horňácka, hra na zvukové a hudební nástroje.

Velká nad Veličkou: cifrování; sedlácká; verbuňk; odzemek. Tančí děvčata a chlapci z Velké nad Veličkou, hraje Martin Hrbáč z Hrubé Vrbky a dětská cimbálová muzika Leoše Zemana z Kuželova.

Velká nad Veličkou (dětské hry): na vranu; na holuby; na koňa; Koło, koło mlýnské; házat hnůj; na sekeru a na dub (chlapci); dívčí chorovodové hry (děvčata).
Hrubá Vrbka (dětské hry): na rychtára; na kanony; na koně (chlapci).
Javorník: hraní s panenkami (děvčata).
Louka (dětské hry): míčové školky (děvčata); prolézání obručemi; chůze na chůdách (chlapci).

Literatura:

Hrbáč, Martin. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 40.*
Jelínková, Z.: *Dětské hry a říkadla z Horňácka. Praha 1954.*
Zeman, Leoš. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 133-134.*

31.

POUŤ Z KUŽELOVA. LEGRÚTI

čb, 150 m/ 16 mm, němý

inv. č. 2740, sign. K 63, inv. č. 2745, sign. Kn 68

R: Vladimír Úlehla V: 1931

Přípravný materiál k filmu Mizející svět. Dokumentární záběry poutníků z Kuželova na pouti o sv. Maří Magdaleně ve Velké nad Veličkou a záběry z odvodů ve Velké nad Veličkou.

Točivý tanec z Horňácka na rekrutské zábavě ve Velké nad Veličkou (Horňácko).

Tanec: sedlácká. Tančí Alžběta Čambalová a Martin Miškeřík a další páry z Velké nad Veličkou, hraje hudecká muzika Martina Miškeříka z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Horňácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.*
LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.
Miškeřík, Martin. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 78.*

32.

SVATBA VE VELKÉ

čb, 116 m/16 mm, němý

inv. č. 2741, sign. K 64, inv. č. 2746, sign. Kn 69

R: Vladimír Úlehla V: 1931

Přípravný materiál k filmu Mizející svět. Dokumentární záznam svatby v rodině Kohútově ve Velké nad Veličkou.

Mužské skočné tance z Velké nad Veličkou (Horňácko).

Tance: cifrování; verbuňk. Tančí chlapci z Velké nad Veličkou, hraje dechová kapela a hudecká muzika Martina Miškeříka z Velké nad Veličkou.

Literatura:

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.
Miškeřík, Martin. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 78.*
Slovácký verbuňk v teorii a praxi. Sestavili: J. M. Krist a K. Pavlišťik. Textový doprovod videokazety Slovácký verbuňk. Strážnice 1993.

33.

JARO A LÉTO NA HORŇÁCKU (VELKÁ, JAVORNÍK)

čb, 169 m/16 mm, němý

inv. č. 2742, sign. K 65, inv. č. 2747, sign. Kn 70

R: Vladimír Úlehla V: 1931

Přípravný materiál k filmu Mizející svět. Dokumentární záběry polních prací, velikonočního zvykosloví a dětských jarních her, zábav a zvyků ve Velké nad Veličkou (Horňácko).

Hry, zábavy a zvyky dětí: pletení korbáčů; výroba píšťalek a dětských gajd (trub kroucených z kůry); pískání na píšťalku a hra na gajdy; honička; pasování; rvačka; hrkání na Zelený čtvrtek; šlaháčka na Velikonoční pondělí.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Dětské hry a říkadla z Horňácka. Praha 1954.*

34.

ŽNĚ A DOŽÍNKY VE VELKÉ

čb, 120 m/16 mm, němý

inv. č. 2743, sign. K 66, inv. č. 2748, sign. Kn 71

R: Vladimír Úlehla K: Bůžek-Schütz V: 1931

Přípravný materiál k filmu Mizející svět. Dokumentární záběry z Horňácka a Myjavy. Žně a dožínky ve Velké nad Veličkou, Louce a Javorníku. Zpracování konopí v Brestovci a Javorníku. Orání, vláčení, setí.

Obřadní tanec a dětské hry z Javorníka (Horňácko).

Tanec o dožínkách v Javorníku tančí obyvatelé Javorníka.

Dětské hry: Hastrmánku, šprčku (děvčata); stavjat suché vrby; jezdit s tragačem; preskakovat koze; na koňa (chlupci).

Literatura:

Jelínková, Z.: *Dětské hry a říkadla z Horňácka. Praha 1954.*

35.

MIZEJÍCÍ SVĚT. PŘÍBĚH LÁSKY Z MORAVSKO-SLOVENSKÉHO POMEZÍ

čb, 929 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2644, sign. Kzn 39, inv. č. 2645, sign. Kz 40

S: S. Pírková R,L,Hu: Vladimír Úlehla K: Bůžek-Schütz. Technická R: M. Wasserbauer H, instrumentace: V. Tanský Z: B. Poledník. Sběrné scény: Jan Calábek. Interiéry, rekvizity, úbory: Maryna Úlehlová OS: Jan Húsek, K. Klusák. Orchestr: Brněnský Symfonický Jazzorchester, dirigent V. Tanský. V: AB akciové filmové továrny, Praha [1932] Ú: Marta Halířová, Jožka Frolka, M. Švirga, V. Damborský, K. Kohútek, Veličané, Veličanky, Javorničané, Javorničanky, Miškerikova kapela z Velké, Ňorkova kapela z Hrubé Vrbky

Hraný film z Velké nad Veličkou (Horňácko), v němž jsou použity některé části přípravného dokumentárního materiálu (viz filmy č. 31, 32, 33, 34).

Kolový, párový točivý a mužský skočný tanec z Velké nad Veličkou (Horňácko).

Tance na rekrutské zábavě a na svatbě ve Velké nad Veličkou: valčík; sedlácká; cifrování. Tančí obyvatelé Velké nad Veličkou, hraje hudecká muzika Martina Miškeřika a Tomáše Kohúta z Velké nad Veličkou a Ňorkova muzika z Hrubé Vrbky.

Literatura:

Miškeřík, Martin I. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 78.
Ňorkova muzika. In: Od folkloru ..., c.d., s. 169.

36.

HORNÁCKÁ SVATBA

čb, 254 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2642, sign. Kzn 37, inv. č. 2643, sign. Kz 38,

inv. č. 2685, sign. Kz 49, inv. č. 3188, sign. Kz 105

R: Josef Lachmann, Jindřich Ferenc. Obraz: Jiří Jeníček, Pavel Hrdlička, Josef Míček. Z: František Černý. AV: Miloslav Procházka. OS: Vladimír Boháč, Vlasta Zemanová, Rudolf Kynčl, Jan Bureš, Martin Hudeček. Komentář: Vladimír Klusák Hu: Slováčtí hudci primášů M. Miškeříka a T. Kohúta V: Lachmann-film, Praha [1944]

Hraný dokumentární film. Svatební zvyky a lidové tance ve Velké nad Veličkou.

Mužský skočný a párový točivý tanec z Velké nad Veličkou (Hornácko).

Tance: cifrování; sedlácká. Tančí František Buláň, Vladimír Klusák, Jiří Hudeček ml., Martin Vaněk, Josef Prášek, Jan Šácha, Josef Kučera, Alena Ptáčnicková, Eva Šachová, Zdenka Jelínková a další obyvatelé Velké nad Veličkou. Hraje hudecká muzika Martina Miškeříka (primáš Martin Miškeřík, klarinetista Tomáš Kohút) z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Buláň, František. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 20-21.

Hudeček, Jura (Jiří) II. In: Od folkloru ..., c.d., s. 42-43.

Jelínková, Zdenka. In: Od folkloru ..., c.d., s. 48-50.

Klusák, Vladimír st. In: Od folkloru ..., c.d., s. 55-56.

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

Miškeřík, Martin II. In: Od folkloru ..., c.d., s. 78.

Šácha, Jan I. Od folkloru ..., c.d., s. 116.

37.

STAROSVĚTSKÁ Z VELKÉ

čb, 32 m/16 mm, němý

inv. č. 2423, sign. K 1

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš, Zdenka Jelínková V: Archiv ÚLT, Praha 1951

Dokumentace párového točivého tance z Velké nad Veličkou (Hornácko).

Tanec: starosvětská. Tančí Martin Miškeřík a Alžběta Čambalová z Velké nad Veličkou, na housle hraje Josef Pešek z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Jelínková, Z.: Tance z Hornácka I. Velká nad Veličkou, Javorník. Hodonín [1978].

Jelínková Z.: Hornácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

Miškeřík Martin I. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M.

Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 78.

Pešek, Josef. In: Od folkloru ..., c.d., s. 91.

38.

STAROSVĚTSKÁ

čb, 32 m/16 mm, němý

inv. č. 2714, sign. K 57, inv. č. 2716, sign. Kn 59

K: Vladimír Klusák. V: 1951

Dokumentace párového točivého tance z Velké nad Veličkou (Horňácko).

Tanec: starosvětská. Tančí Martin Miškeřík a Alžběta Čambalová z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Hudeček, Jura (Jiří) III. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 43.

Jelínková, Z.: Tance z Horňácka I. Velká nad Veličkou, Javorník. Hodonín [1978].

LTČMS. Díl VII., část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

Miškeřík, Martin. In: Od folkloru ..., c.d., s. 78.

39.

SEDLÁCKÁ Z VELKÉ NAD VELIČKOU

komb., 48 m/8 mm, němý inv. č. 2832, sign. K 77

K: Karel Sup OS: Zdenka Jelínková V: 1959

Dokumentace párového točivého tance z Velké nad Veličkou (Horňácko).

Tanec: sedlácká. Tančí Jan Šácha, Anna Pešková, František Buláň a Anna Kohútová z Velké nad Veličkou, hraje hudecká muzika Josefa Peška z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Buláň, František. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 20-21.

Jelínková Z.: Horňácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.

LTČMS. Díl VII., část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

Pešek, Josef. In: Od folkloru ..., c.d., s. 91.

Šácha, Jan I. In: Od folkloru ..., c.d., s. 116.

40.

HODY V HRUBÉ VRBCE

čb, 186 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2466, sign. Kz 3, inv. č. 2488, sign. Kz 4

N: Vladimír Boháč R: Jindřich Ferenc K: Josef Míček A: Zdeněk Stehlík Z: František Černý AV:

Miloslav Procházka OS: Vladimír Boháč, Martin Holý, Rudolf Kynčl. Komentář mluví: Vladimír Klusák

Ú: Ňorkova rodová hudba a selská mládež V: Lachmann-film, Praha 1942

Hraný dokumentární film. Hody v Hrubé Vrbce.

Párové točivé, figurální a kolové tance, mužský skočný tanec a taneční hry z Hrubé Vrbky (Horňácko).

Tance: verbuňk; cifrování; sedlácká; holúbek; šátečková-hubičková-holúbek; polka; třásák; reznická; kovářská; židovská; káčer; odzemek; trefa; hojačky; verbuňk. Tančí František Prachař, Jan Lipár, Martin Holý a chasa z Hrubé Vrbky, hraje Ňorkova muzika z Hrubé Vrbky.

Literatura:

Holý, Martin. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 37-38.

Jelínková, Z.: Lidové tance na Horňácku. Strážnice 1961.

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.
Ňorkova muzika. In: Od folkloru ..., c.d., s. 169.
Prachař, František. In: Od folkloru ..., c.d., s. 97.

41.

TANCE A HUDBA Z HRUBÉ VRBKY

čb, 33 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2679, sign. Kz 46, inv. č. 2863, sign. Kn 80b, inv. č. 2864, sign. K 81b

Krátký dokumentární záznam ze svatby v Hrubé Vrbce.

Mužské skočné tance a párový točivý tanec z Hrubé Vrbky (Horňácko).

Tance: cifrování; odzemek; sedlácká. Tančí František Okénka a obyvatelé Hrubé Vrbky, hraje Ňorkova muzika z Hrubé Vrbky.

Literatura:

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.
Ňorkova muzika. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 169.
Okénka, František. In: Od folkloru ... s. 83.

42.

TANCE Z NOVÉ LHOTY

čb, 240 m/16 mm, němý

inv. č. 2705, sign. Kn 51, inv. č. 2706, sign. K 52

K: Štefan Tóth V: 50. léta 20. stol.

Dokumentace párového točivého tance, obřadního tance a taneční hry z Nové Lhoty (Horňácko). Tance: sedlácká (různé varianty); konopice; verbunk; metlový-ztratený. Tančí Marie a Jan Špačkovi, A. Psíková a Jan Pomajbík, Marie a Jan Baladovi, Anna a Jan Malárovi, Kateřina Pomajbíková a Ondřej Mikéska, Magdalena a Jiří Zámečníkovi, Marie Sobková a Jiří Zámečník a Rozina Zámečníková z Nové Lhoty, hraje hudecká muzika (Leoš Zeman, Vladimír Klusák, Martin Hudeček) z Velké nad Veličkou.

Literatura:

Hudeček, Martin. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 43.
Jelínková, Z.: Ostatekový tanec "konopice" v Nové Lhotě na Horňácku. Československá etnografie 10, 1962, s. 127-165.
Jelínková, Z.: Horňácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.
Jelínková, Z.: Tance z Horňácka IV. Nová Lhota, Vápenky. Hodonín 1990.
Klusák, Vladimír st. In: Od folkloru ..., c.d., s. 55-56.
LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.
Zeman, Leoš. In: Od folkloru ..., c.d., s. 133-134.

43.

TANCE ZE SUCHOVA A VÁPENEK

čb, 150 m/16 mm, němý

inv. č. 2683, sign. K 48

K: Štefan Tóth V: 1958

Dokumentace krojových typů na svatbě v Javorníku a o fašanku v Nové Lhotě.
Dokumentace párového točivého tance, figurálního a obřadního tance ze Suchova (Hornácko) a párového točivého tance z Vápenek (Hornácko).
Tance ze Suchova: sedlácká; mašinový; konopě. Tančí Anna a Jan Zemčíkovi, Anna Janušová a další obyvatelé Suchova. Hraje dechová kapela.
Tanec z Vápenek: sedlácká. Tančí Marie Štipčáková a Jan Janás z Vápenek.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Ostatkový tanec "konopice" v Nové Lhotě na Hornácku. Československá etnografie 10, 1962, s. 127-165.*

Jelínková, Z.: *Hornácká sedlácká. Monografie lidového tance. Hodonín 1983.*

Jelínková, Z.: *Tance z Hornácka III. Suchov a Suchovské Mlýny. Hodonín 1985.*

Jelínková, Z.: *Tance z Hornácka IV. Nová Lhota, Vápenky. Hodonín 1990.*

LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Hornácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.

44.

JÍZDA KRÁLŮ. NÁRODOPISNÁ REPORTÁŽ Z MORAVSKÉHO SLOVÁCKA

bar., 117 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2584, sign. Kz 27

N: Vladimír Boháč, Josef Beneš, Jan Kavan-Rys S,R: Jan Kavan-Rys K: Míla Vích St: Jiřina Lukešová. Kresby: L. Zástěra a V. Dobrovolný Z: František Černý AV: Milan Hachla OS: Vladimír Boháč a Josef Beneš. Komentář: Petr Klen V: Československý státní film, Krátký film, Praha, 50. léta 20. stol.

Krátký populárně naučný film. Jízda králů ve Vlčnově a v Hluku. Taneční zábava v Hluku.

Párový točivý tanec a figurální tanec z Hluku (Dolňácko).

Tance: hucká sedlácká; jatelinka. Tančí obyvatelé Hluku, hraje dechová kapela z Hluku.

45.

STRÁŽNICKÁ KLENOTNICE 1957

čb, 427 m/16 mm, němý

inv. č. 3007, sign. K 87, inv. č. 3008, sign. K 88

R, K: Štefan Tóth K: Slavomír Motaj V: Ústav hudobnej vedy SAV, Bratislava 1957

Reportáž z národopisných slavností ve Strážnici (Dolňácko). Dokumentární záznam z jednotlivých vystoupení skupin a souborů z Čech, Moravy a Slovenska v pořadu Klenotnice.

Párové tance a kola (mužské, ženské, smíšené) ze západních Čech, obřadní masopustní mužský tanec, párový tanec a smíšené kolo z jižních Čech, figurální tance z východních Čech, sólové a kolektivní blíže neurčené tance a kolový tanec ze Záhoří, párové točivé tance z Hornácka, mužské skočné tance a párové točivé tance z Dolňácka, Valašska a Lašska, párový točivý tanec ze Slezska, obřadní tanec z Trenčanska, mužský skočný tanec z Horehroní a ženské kolo ze Zemplína.

Dobrkovská Lhotka: mečová masopustní koleda. Tančí skupina z Dobrkovské Lhotky, hraje muzika souboru Úsvit z Českých Budějovic.

Vsetín: valašský odzemek (salašnický); obuškový odzemek. Tančí Dušan Růžička, Miroslav Eckart, Luboš Oravec. Hraje muzika souboru Vsacan.

Ostravica: Ondraš (lašský). Tančí členové souboru Ostravica.

Šumiac: hajduk. Tančí Ján Člupka, hraje hudecká muzika.

Uherský Brod: zbojnický; verbuňk. Tančí Jan Miroslav Krist, Věroslav Blahutka a členové souboru Olšava, hraje muzika souboru.

Naciná Ves: karičky. Tančí dívčí skupina z Naciné Vsi.

Postřekov: do kolečka; zelené kúsky; mužské kolo; ženské kolo; smíšené kolo. Tančí skupina z Postřekova.
 České Budějovice: varianty jihočeského párového tance do kolečka a kolektivního kola. Tančí soubor Úsvit se Zorkou Soukupovou, hraje muzika souboru.
 Praha: východočeské figurální tance: hulán; furiant; šotyš. Tančí členové Souboru lidových písní a tanců Josefa Vycpálka, hraje muzika souboru.
 Veselíčko: záhorské sólové a kolektivní tance blíže neurčené a varianty špicpolky.
 Hřčava: ověňžok a kulany. Tančí Marie Vavřáčová se synem. Hrají Pavel Zogata na housle a Vladimír Zogata na gajdy.
 Vsetín: valaský - starodávný. Tančí Dagmar a Dušan Růžičkovi ze souboru Vsacan, hraje muzika souboru.
 Valašské Klobouky: točená. Tančí Libuše Sušilová, František Horalík, Horymír Sušil a členové souboru Dúbrava.
 Vsetín: obuškový odzemek - scénická úprava. Tančí Dušan Růžička a další tanečníci ze souboru Vsacan, hraje cimbálová muzika souboru.
 Ostravica: starodávný (lašský). Tančí členové souboru Ostravica, hraje muzika souboru.
 Zářečie: svadobný. Tančí skupina ze Zářečie.
 Brno: valaská z Lužné (luženská). Tančí Josef Ráček a Libuše Juračková ze souboru Vlajka mládí.
 Uherský Brod: brodský – sedlcký; korytňanská. Tančí členové souboru Olšava, hraje cimbálová muzika souboru.
 Velká nad Veličkou: starosvětská; sedlácká. Tančí Zdenka Jelínková a Karel Páč (starosvětská), Anna Kohútová a František Buláň (sedlácká), hraje hudecká muzika Josefa Peška.

Literatura:

Buláň, František. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 20-21.*
 Javorník. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 156-157.*
 Jelínková, Zdenka. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 48-50.*
 Krist, Jan M. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 61-62.*
 Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 204-205.*
 Olšava (Slovácký soubor písní a tanců Olšava). In: *Od folkloru ..., c.d., s. 171-172.*
 Ostravica (Soubor lidových písní a tanců Ostravica). In: *Od folkloru ..., c.d., s. 174-175.*
 Páč, Karel. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 85.*
 Pešek, Josef. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 91.*
 Sušil, Horymír. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 114.*
 Sušilová, Libuše (roz. Pohořelá). In: *Od folkloru ..., c.d., s. 114.*
 Vlajka mládí. In: *Od folkloru ..., c.d., s.194.*
 Vsacan (Soubor valašských písní a tanců). In: *Od folkloru ..., c.d., s. 195.*
 Zogata, Pavel. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 134.*
 Zogata, Vladislav. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 134-135.*

46.

CAKS VE STRÁŽNICI

čb, 45 m/8 mm, němý

inv.č. 2958, sign. K 83

V: 50. léta 20. stol.

Reportáž z folklorního festivalu ve Strážnici (Dolňácko). Dokumentární záznam z vystoupení hornáckého tanečního páru ze Slováckého krúžku z Brna a Celoakademického kulturního souboru (CAKS) při Vojenské akademii Antonína Zápotockého v Brně.

Párový točivý tanec z Hornácka, kolový ad. blíže neurčené tance z Brněnska, mužský skočný tanec ad. blíže neurčené tance z Valašska.
 Tanec z Hornácka: starosvětská. Tančí Zdenka Jelínková a Karel Páč (Slovácký krúžek Brno).
 Tance z Brněnska: sousedská a další blíže neurčené tance. Tančí Věra Kovářů a Miroslav Jetmar ze souboru CAKS z Brna, hraje muzika souboru.
 Tance z Valašska: odzemek a další blíže neurčené tance. Tančí soubor CAKS z Brna, hraje muzika souboru.

Literatura:

Jelínková, Zdenka. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 48-50.*
Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 204-205.*
Páč Karel. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 85.*
Slovácký krúžek Brno. In: *Od folkloru ..., c.d., s. 183-184.*

47.

A LID SI ZPÍVÁ

čb, 365 m/16 mm, zvukový

inv. č.3042, sign. Kz 89

N,S,R: K. Kohout R: Jiří Látal Z: A. Cibulka. Výroba: L. Marek OS: Jožka Kobzík. Komentář: Jiří Holý a Jožka Šifar V: Československá televize, Praha 1961

Krátký dokumentární film o činnosti souboru Břeclavan z Břeclavi.

Záznam z vystoupení souboru na folklorním festivalu ve Strážnici (Dolňácko). Taneční čísla souboru a souborové číslo k vítání občánků "Vitaj nám, Janičku". Ve filmu jsou použity lidové písně a písně z tvorby Josefa Kobzíka a Fanoše Mikuleckého.

Párový točivý tanec a tanec obratnosti z Podluží.

Tance z Podluží: vrtěná; slámečkový. Tančí členové souboru Břeclavan, hraje muzika souboru, na gajdy doprovází Josef Kratochvíl.

Literatura:

Břeclavan. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 141-142.

Jelínková, Z.: Lidové tance a taneční hry na Podluží. Strážnice 1962.

Kobzík, Josef. In: Od folkloru ..., c.d., s. 57.

Kružík, J.: U muziky na Podluží. Břeclav 1977.

LTČMS. Díl VII. , část 3. Slovácko. Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1996.

Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici. In: Od folkloru ..., c.d., s. 204-205.

Mikulecký, Fanoš. In: Od folkloru ..., c.d., s. 76-77.

48.

HODY VE VRACOVĚ

čb, 41 m/16 mm, němý

inv. č. 3758, sign. K 112

V: Československá televize, Brno, 70. léta 20. stol.

Krátký dokumentární záznam z hodů ve Vracově.

Kolové tance, párový točivý tanec, mužský skočný tanec a taneční hra z Vracova (Dolňácko).

Tance: valčík; cifrování; sedlcká; vrťák; holúbek; polka. Tančí chasa z Vracova, hraje dechová kapela.

49.

VALAŠSKÉ TANCE

čb, 220 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2491, sign. Kz 6

N: Miloš Kašík S,R: Václav Kašík K: Vladimír Novotný St: Jaromír Janíček Z: Milan Novotný V: Československý státní film, Krátký film, Praha 1949

Krátký populárně vědecký film o lidových tancích a tanečních hrách z Valašska.

Dokumentace mužských skočných tanců, figurálních tanců, párového točivého tance, kolových a tanečních her v předvedení starých tanečních párů z Valašska a mladších členů valašských krúžků. Tance z Rožnova pod Radhoštěm: valašský-starodávny; Stínal bučka; požehnaný; Na vrch Javorníčka. Tančí Miloš Kašík, Alois Křoupal, Marie Bělunková, Anna Šablaturová a další tanečníci a tanečnice z Rožnova a z Frenštátu a okolí, hraje muzika Valašského krúžku z Rožnova. Tance z Rusavy: A dybys nebyla chodila (hanácká); valašská. Tančí Veronika Urubová a Martin Uruba (valašská) a další tanečníci a tanečnice z Rusavy, hraje muzika Valašského krúžku z Brna. Tance z Nového Hrozenkova: zbojnický s káčerem; Šlo děvčátko na jahody (zpáteční); kozulenka s huláněm; Příluk, Bynina (dvoják s trojákem-mateník). Tančí členové skupiny z Nového Hrozenkova, hraje cimbálová muzika Joži Országa Vraneckého. Tance ze Vsetína: tanec ve svatebním průvodu; tkalčovský (křížák); kovářský; Hořela lipka, hořela. Tančí členové souboru Vsacan ze Vsetína, hraje muzika souboru. Tance z Valašských Klobouk: Spadnul lístek z javora (umělý tanec); Nehledaj ňa, milý, na dvoře (umělý tanec); cigánský; metlový z Jasenné. Tančí Libuše Sušilová, Miroslav Papež a další členové souboru Důbrava z Valašských Klobouk. Tance ze Vsetína: krcový; tahání koců; stínání buka; žabský; odzemek. Tančí Dušan Růžička, Miroslav Eckart, Jiří Parduba, Antonín Táborský a další členové souboru Vsacan ze Vsetína, hraje muzika souboru. Tanec z Velkých Karlovic: odzemek-obuškový. Tančí bratři Stavinohové. Tanec chasy s pochodněmi kolem ohně tančí tanečníci souboru Vsacan ze Vsetína a skupiny z Velkých Karlovic, hraje muzika souboru Vsacan.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Valašské lidové tance. Praha 1954.*
 Jelínková, Z.: *Figurální tance z Valašskokloboucka. Gottwaldov 1977.*
 Jelínková, Z.: *Lidové tance z Rožnovska. Gottwaldov (1978).*
 Jelínková, Z.: *Tance z Rusavy. Gottwaldov 1988.*
 Jelínková, Z.: *Lidové tance ze Vsacka I. Valašská Polanka, Lužná, Neratov. Vsetín (1991).*
 LTČMS. Díl VIII. *Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.*
 Kašík, Miloš (vl. jménem Bohumil Kašík). *In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 53.*
 Ország Vranecký, Joža ml. (vl. jménem Josef Ország). *In: Od folkloru ..., c.d., s. 84.*
 Radhošť (Soubor valašských písní a tanců). *In: Od folkloru ..., c.d., s. 177.*
 Sušilová, Libuše (roz. Pohořelá). *In: Od folkloru ..., c.d., s. 114.*
 Valašský krúžek Brno. *In: Od folkloru ..., c.d., s. 190-191.*
 Vsacan (Soubor valašských písní a tanců Vsacan). *In: Od folkloru ..., c.d., s. 195.*

50.

STARÉ VALAŠSKO

bar., 167 m/ 16 mm, zvukový

inv. č. 2585, sign. Kz 28, inv. č. 2620, sign. Kz 32

N,S,R: F. Kautský K: Bedřich Jurda OS: L. Lacina, Jiří Musil V: Československý státní film, Praha 1955

Krátký populárně naučný film o valašské lidové architektuře.

Dokumentace mužského tance obratnosti s řemeslnickou tematikou z Valašska. Tanec šindelářský tančí Václav Bradáč a další členové souboru Radhošť z Rožnova pod Radhoštěm, hraje muzika souboru.

Literatura:

Bradáč, Václav. *In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 20.*
 Jelínková, Z.: *Lidové tance z Rožnovska. Gottwaldov [1978].*
 LTČMS. Díl VIII. *Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.*
 Radhošť (Soubor valašských písní a tanců). *In: Od folkloru ..., c.d., s. 177.*

51.

VALAŠSKÉ TANCE

čb, 49 m/16 mm, němý

inv. č. 2548, sign. K 25, inv. č. 2863, sign. Kn 80a, inv. č. 2864, sign. K 81a

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace párových točivých tanců a mužského skočného tance z Valašska.

Tance z Valašských Klobouk: odzemek; točená. Tančí Horymír Sušil, Libuše Sušilová a František Horalík z Valašských Klobouk.

Tance z Malenovic: odzemek-obuškový; kúlaná. Tančí členové souboru z Malenovic, hraje cimbálová muzika souboru.

Tanec z Jasénky: vaľaská. Tančí Irena Kašparová a Dušan Růžička.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Točená - vaľaská z Jasénky. Zpravodaj III, Strážnice (1963), s. (4-8).*

Jelínková, Z.: *Figurální tance z Valašskokloboucka. Gottwaldov 1977.*

Jelínková, Zdenka: *Kúlaná. Praha 1978.*

Jelínková, Zdenka: *Lidové tance z Vizovska I. Gottwaldov 1984.*

LTČMS. Díl VIII. *Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.*

Sušil, Horymír. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 114.*

Sušilová, Libuše (roz. Pohořelá). In: *Od folkloru ..., c.d., s. 114.*

52.

VALASKÝ (STARODÁVNÝ)

čb, 48 m/16 mm, němý

inv. č. 2543, sign. K 20

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha 1954

Krátký instruktážní film. Natočeno na národopisných slavnostech ve Strážnici.

Dokumentace párového točivého tance ze severního Valašska.

Tanec: vaľaský (starodávny). Tančí Zdenka Jelínková a Richard Kubeš, hraje muzika Valašského krúžku z Brna.

Literatura:

Jelínková, Z.: *Zatáčaný. Praha, Ústav pro kulturně výchovnou činnost 1975.*

Jelínková, Zdenka. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 48-50.*

LTČMS. Díl VIII. *Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.*

Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici. In: Od folkloru ..., c.d., s. 204-205.

Valašský krúžek Brno. In: Od folkloru ..., c.d., s. 190-191.

53.

TANCE Z TROJANOVIC

čb, 182 m/ 16 mm, němý

inv. č. 2539, sign. K 16 (I. díl), inv. č. 2540, sign. K 17 (II. díl)

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš, Zdenka Jelínková V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace figurálních tanců z Trojanovic (Valašsko).

I. díl

Tance: mazurka; Černá vlna; V Příboře na dvoře (dvě varianty); valčík; šlapak; blíže neurčený tanec; čeladensky; trojak; ševcovsky; řeznický; tkalčovský; Pod těšinským mostem; zeman (dvě varianty); V Krmelině na dolině. Tančí Anna Šablaturová a Alois Křoupal z Trojanovic.

II. díl

Tance: čardaš; ježovy; trnka; bystřický; pilky; kovařsky; sklenkovy; šotyš; blíže neurčený tanec. Tančí Anna Šablaturová a Alois Křoupal z Trojanovic.

Literatura:

Genserová, V.: *Lidové tance z Trojanovic. Nový Jičín 1991.*

Jelínková, Z.: *Tance z Trojanovic. Rkp.*

LTČMS. Díl VIII. *Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.*

54.

VALAŠSKÝ ROK V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM

čb, 162 m/ 16 mm, němý

inv. č. 2796, sign. Kn 72, inv. č. 2797, sign. K 73, inv. č. 2798, sign. K 74

V: Alois Kašpar, Tatrafilm, Trenčín 1925

Dokumentární film z národopisných slavností roku 1925 v Rožnově pod Radhoštěm (Valašsko).

Záznam z jednotlivých vystoupení skupin z Valašska (rodinné a výroční zvykosloví, lidové tance a lidové divadlo). Dokumentární záběry z Rožnova a okolí.

Párový točivý tanec, figurální a obřadní tance, kolový tanec, mužský skočný tanec a tanec obratnosti a taneční hry z Valašska.

I. díl

Tance z Rožnova pod Radhoštěm (svatba): valaský; Černá vlna; řeznický; bystřický; valaský; Čí je děvče; řeznický. Tančí tanečníci a tanečnice z Rožnova pod Radhoštěm, hraje cimbálová muzika.

II. díl

Tance z Rusavy: krátké úryvky. Tančí skupina z Rusavy pod vedením Františky Černé, hudební doprovod housle a harmonika.

Tance z Velkých Karlovic: trnka; U našeho fojta (valaský); blíže neurčený tanec formy valaského.

Tanec ze Zubří o dožínkách.

Tance z Hutiska: Čí je děvče; blechový; Černá vlna; šindelový; ježový; valaský.

Tance z Nového Hrozenkova (orszácká svatba): točení nevěsty a ženicha; holoubek; šátečkový; tkalčovský křížák; polka; špaček; šlapák; kozulenka s huláněm; zbojnický; odzemek; zatáčaný. Tančí Rudolf Londín a Karel Langer, hraje cimbálová muzika. Mezi účinkujícími je Joža Ország Vranecký.

Literatura:

Černá, Františka (roz. Botíková). In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku.*

Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. *Strážnice 1997, s. 22.*

Langer, Karel. In: *Od folkloru ... , c.d., s. 68.*

LTČMS. Díl VIII. *Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.*

Ország Vranecký, Joža st. (vl. jménem Josef Ország). In: *Od folkloru ... , c.d., s. 83-84.*

55.

TANCE Z NOVÉHO HROZENKOVA

čb, 170 m/16 mm, němý

inv. č. 2531, sign. K 8 (I. díl), inv. č. 2532, sign. K 9 (II. díl)

K: Antonín Bílý. OS: František Bonuš. V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace figurálních a kolových tanců z Nového Hrozenkova (Valašsko).

I. díl

Tance: tkalčovský křížák; polka; kozulenka s huláněm; zajíček; zbojnický s káčerem; valčík; hladká polka; polka třasák; bystřický-jičínský; raubšický; cigán; požehnaný s varianty; Černá vlna; trnka; Lísteček z javora; pilky; sviňák; huláň; varianty mazurky.

II. díl

Tance: Černá vlna; trnka; šubry; troják; zbojnický s káčerem. Tančí Michal Píšek s tanečnicí a další členové skupiny z Nového Hrozenkova.

Literatura:

Jelínková, Z.: Valašské lidové tance. Praha 1954.

LTČMS. Díl VIII. Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.

Ország Vranecký, J.: Tance z Nového Hrozenkova na Valašsku. Praha 1957.

56.

VAĽASKÁ Z LUŽNÉ

bar., 78 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2442, sign. Kz 2, inv. č. 3259, sign. Kz 109

R,K: Milan Nováček St: Alena Hachlová OS: Zdenka Jelínková V: Laboratoř pro výzkum životních dějů filmem při ČSAV za spolupráce ÚEF ČSAV, Brno 1956

Dokumentace párového točivého tance z Lužné (Valašsko).

Tanec: vaľaská. Tančí Josef Ráček a Libuše Juračková ze souboru Vlajka mládí z Brna, hraje muzika souboru, řídí Jiří Tesauer.

Literatura:

Jelínková, Z.: Vaľaská z Lužné. Valašsko 6, 1957, s. 40-46.

Jelínková, Z.: Lidové tance ze Vsacka I. Valašská Polanka, Lužná, Neratov. Vsetín [1991].

LTČMS. Díl VIII. Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.

Tesauer, Jiří. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 121.

Vlajka mládí. In: Od folkloru ..., c.d., s. 194.

57.

TANCE Z LHOTKY NA LAŠSKU

čb, 125 m/16 mm, němý

inv. č. 2541, sign. K 18

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace kolového tance, figurálních ad. blíže neurčených tanců ze Lhotky pod Ondřejníkem (Lašsko) a Kozlovic (Lašsko).

Tance: zeman; šotyška; dva blíže neurčené tance; požeňany; šatečkovy; dratenik; dvojak; trojak; pilky; Pasla barany; sviňak; těšinok; V Krmelině na dolině; dupaný valčík. Tančí manželé Anežka a Antonín Kalusovi z Kozlovic.

Literatura:

LTČMS. Díl IX. Lašsko. Zpracovaly Z. Jelínková, L. Eliašová, L. Fízková, E. Krejčíčková, V. Šejvlová a V. Šimková. Strážnice 1996.

Socha, V.: Lidové tance z valašsko-lašského pomezí v okolí Ondřejníka. II. část. Ostrava 1975.

Socha, V.: Lidové tance na Lašsku. III. část. Ostrava 1986.

58.

TANCE ZE ŠTRAMBERKA

čb, 91 m/16 mm, němý

inv. č. 2534, sign. K 11

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha, 50. léta 20. stol.

Dokumentace figurálních tanců ze Štramberka (Lašsko).

Tance: příborský; trnka; sekerečka; řezanka; rejdivak; ševecky; Ignac Manda; mazurka; trojak; drateník; Utikej, Kačo; Smutna cerka; šotyš; zeman; Hop, Kačo, přes bidlo. Tančí Cyril Hykel ze Štramberka a Liběna Hrkalová z Prahy.

Literatura:

Hykel, C.: *Lidové tance ze Štramberka na Lašsku. Klavírní úpravy a partitury lidové hudby zpracoval F. Bonuš. Praha 1953.*

Hykel, Cyril. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 43-44.*

LTČMS. Díl IX. Lašsko. Zpracovaly Z. Jelínková, L. Eliašová, L. Fizková, E. Krejčíčková, V. Šejvlová a V. Šimková. Strážnice 1996.

59.

LIDOVÉ TANCE Z LAŠSKA

čb, 129 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2805, sign. Kz 76

R: Ladislav Rychman K: Alois Jiráček, Vladimír Lorenc, Josef Pešek St: Ludvík Pavlíček Z: Jiří Židlický OS a komentář: František Bonuš V: Československý státní film, Studio populárně vědeckých a naučných filmů, Praha 1952

Krátký instruktážní film. Natočeno na Ústřední přehlídce souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace párového točivého tance ze Slezska, figurálních tanců z Valašska, párového točivého a figurálního tance z Lašska.

Tanec z Hřčavy: ověňžok. Tančí Marie Vavračová z Hřčavy se synem. Hraje goralská gajdošská muzika Pavla Zogaty z Hřčavy.

Tance z Trojanovic: šotyška; šatečkovy; kohut; kalamajka; tragač. Tančí Anna Šablaturová a Alois Křoupal z Trojanovic, hraje muzika souboru Josefa Vycpálka z Prahy.

Tance z Krmelína: starodávný-taněc; ruská polka. Tančí manželé Máchovi z Krmelína, hraje muzika souboru Josefa Vycpálka z Prahy.

Literatura:

Jelínková, Z. - Šejvlová, V.: (Popis tance ověňžok.) In: *Stolařík, I.: Lidová hudební tvořivost na Hřčavě. Radostná země 2, 1952, s. 28-29.*

Jelínková, Z.: *Ověňžok. Metodický materiál pro výuku v oborech LK KKS a práci ve folklórních souborech. Ostrava 1987.*

Jelínková, Z. - Gelnar, J. - Stolařík, I.: *Lidové tance z Hřčavy. Ostrava 1988.*

LTČMS. Díl VIII. Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.

LTČMS. Díl VIII. Valašsko. Zpracovala Z. Jelínková. Strážnice 1994.

LTČMS. Díl IX. Lašsko. Zpracovaly Z. Jelínková, L. Eliašová, L. Fizková, E. Krejčíčková, V. Šejvlová a V. Šimková. Strážnice 1996.

LTČMS. Díl X. Slezsko. Zpracovaly Z. Jelínková a A. Buroňová s použitím popisů S. Bohušové a B. Slováčka. Strážnice 1997.

Zogata, Pavel. In: *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 134.*

60.

OVĚŇŽOK A KULANY

čb, 24 m/16 mm, němý

inv. č. 2533, sign. K 10

K: Antonín Bílý OS: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha 1949

Dokumentace párového točivého tance horalů ze Slezska.

Tanec: ověňžok a kulany. Tančí Josef Haratyk a Marie Vavřáčová z Hřčavy.

Literatura:

Jelínková, Z. - Šejvlová, V.: (Popisy ověňžoku a kulaneho.) In: Stolařík, I.: Hřčava. Ostrava 1958, s. 238 - 241.

Jelínková, Z.: Ověňžok. Metodický materiál pro výuku v oborech LK KKS a práci ve folklórních souborech.

Ostrava 1987.

Jelínková, Z.: Lidové tance z Hřčavy. Ostrava 1988.

LTČMS. Díl X. Slezsko. Zpracovaly Z. Jelínková a A. Buroňová s použitím popisů S. Bohušové a B. Slováčka.

Strážnice 1997.

Stolařík, I.: Lidová hudební tvořivost na Hřčavě. Radostná země 2, 1952, s. 22-36, 109-116. Radostná země 4, 1954, s. 81-85, 112-115.

61.

NÁRODOPISNÉ SLAVNOSTI V JABLUNKOVĚ

čb, 43 m/16 mm, němý

inv. č. 3060, sign. K 91, K 92

K: František Pospíšil V: 20. - 30. léta 20. stol.

Krátký dokumentární film.

Záznam z vystoupení jednotlivců a skupin z Podluží a Slezska na národopisné slavnosti v Jablunkově (Slezsko), záběry ze Slovenska (práskání bičem, strouhání šindelů, výroba dřevěného nádobí a mečový tanec z Podzámčoku) a ukázky jackovských krojů.

Mužský skočný tanec z Podluží, párové figurální tance a kolo ze Slezska a mužský obřadní masopustní tanec z Podzámčoku (střední Slovensko).

Podluží: "odzemek" (figura z verbuňku).

Jablunkovsko: goralská gajdošská muzika.

Těšínsko: těšiňok; šviňok. Tančí skupina z Těšína.

Jablunkovsko: pilky; kolo.

Podzámčok: mečový tanec.

Literatura:

Jelínková, Z.: Lidové tance z Hřčavy. Ostrava 1988.

LTČMS. Díl VII., část 3. Slovácko. Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů. Strážnice 1996.

LTČMS. Díl X. Slezsko. Zpracovaly Z. Jelínková a A. Buroňová s použitím popisů S. Bohušové a B. Slováčka.

Strážnice 1997.

Slezský rok. In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 211-212.

62.

MYJAVSKÝ MUZIKANT

bar. 117 m/16 mm

inv. č. 2619, sign. Kz 31

S,R: Ladislav Kudelka K: Leopold Bródy St: Maxmilián Remeš, Zina Dubravická Z: Eugen Kiss VV: Pavel Florisch OS: Ján Blaho V: Československý štátny film, Bratislava 1956

Krátký populárně naučný film. Portrét lidového muzikanta Samka Dudíka z Myjavy.

Párové točivé tance z Turé Lúky (Myjava).

Tance: vyhadzovaná a uklákový. Tančí soubor z Turé Lúky, hraje cimbálová muzika primáše Samka Dudíka z Myjavy.

Literatura:

Dudík, Samko (Samuel). In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 26.

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 283-284 (krúživé tance).
Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 141 (sedliacka), s. 275 (ukľakovaný).
Kovalčíková, J. - Poloczek, F.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1955.
Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.
Zálešák, C.: Ludové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

63.

TANCE ZE ZÁPADNÍHO SLOVENSKA

čb, 102 m/ 16 mm, němý

inv. č. 2715, sign. K 58

Nedatováno.

Dokumentace párových točivých tanců a mužského skočného tance z Trenčanska a párového točivého tance z Uherskobrodka.
Tanec z Moravského Lieskového: sellácka-starosvetská. Tančí tanečnice a tanečníci z Moravského Lieskového.
Tanec ze Strání: sedlcká (straňanská). Tančí tanečnice a tanečníci z Moravského Lieskového.
Tance z Čičman: frišká; odzemok; čardáš. Tančí tanečnice a tanečníci z Čičman.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 68 (čardáš), 143 (frišký tanec), 283-284 (krúživé tance), 382 (mužské tance), 428-429 (odzemok).
Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 15 (párové tance), 141 (sedliacka).
Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.
LTČMS. Díl VII. , část 1. Slovácko. Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí. Zpracovala Zdenka Jelínková. Strážnice 1996.
Zálešák, C.: Ludové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

64.

TANCE Z ČIČMAN

čb, 118 m/16 mm, němý

inv. č. 2712, sign. K 55

K: František Pospíšil. Nedatováno, 20. - 30. léta 20. stol.

Dokumentace párových točivých tanců, mužského skočného a palicového tance z Čičman (Trenčansko).
Tance: čičmanský palicový; frišká; tanec typu odzemku a párový točivý blíže neurčený tanec. Tančí skupina z Čičman, hraje hudecká muzika.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry 1. Bratislava 1995, s. 143 (frišký tanec), s. 283-284 (krúživé tance), s. 382 (mužské tance), s. 428-429 (odzemok).
Encyklopédia ľudovej kultúry 2. Bratislava 1995, s. 10-11 (palicové tance), 15 (párové tance).
Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.
Zálešák, C.: Ludové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

65.

LIDOVÉ TANCE Z VÝCHODNÉ

čb, 132 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2641, sign. Kz 36

R: Ladislav Rychman K: Alois Jiráček, Vladimír Lorenc, Josef Pešek St: Ludvík Pavlíček Z: Jiří Židlický
V: Miloslav Procházka OS: František Bonuš V: Československý státní film, Studio populárně vědeckých a naučných filmů, Praha 1952

Krátký instruktážní film. Natočeno na Ústřední přehlídce souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace skočných tanců a kola z Východné (Liptov).

Tance: hajduk; dívčí verbunk; chlapecký verbunk; koleso. Tančí členové Dedinskej folklórnej skupiny z Východné, hraje cikánská hudecká muzika.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 244-245 (kolesá), s. 382 (mužské tance), s. 428-429 (odzemok).

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 297-298 (verbunk), s. 362 (ženské tance).

Kovalčíková, J. - Poloczek, F.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1955.

Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.

Zálešák, C.: Ľudové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

66.

SLOVENSKÉ ĽUDOVÉ TANCE

čb, 152 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2698, sign. Kz 50

S,R: Dimitrij Plichta K: Jiří Ployhar, E. Rožňovec, V. Richter St: M. Krivosíková V: L. Ondrejčka OS: František Poloczek. Komentář: M. Záborský V: Československý štátny film, Štúdio populárnovedeckých a náučnych filmov, Bratislava, 50. léta 20. stol.

Krátký populárně vědecký film.

Dokumentace mužských tanců (obratnosti a skočného) a párového točivého tance z Kokavy nad Rimavicou (Gemer), párových tanců, mužského skočného tance a tance s výměnou partnera z Očové (Podpoľaní). Ukázka práce s lidovým tancem ve Slovenskom ľudovom umeleckom kolektíve (SĽUK) v Bratislavě.

Tance z Kokavy nad Rimavicou: redikanie; pohronský hajdуч; pohronský čardáš do vysoka (párový).

Tančí skupina z Kokavy nad Rimavicou a Štefan Bobro.

Tance z Očové: váľaný; cifrovanie pred muzikou; šatkový tanec; tanierový tanec; do vysoka. Tančí skupina z Očové.

Analýza a choreografické zpracování lidových tanců ve SĽUKU. Tančí Štefan Bobro a členové SĽUKu.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 60 (cifrovanie), s. 68 (čardáš), s. 382 (mužské tance), s. 428-429 (odzemok).

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 15 (párové tance), 218 (svadobné tance), 232 (šatkovec), 248 (tance s výberom a zámenou partnera), 285 (váľaný).

Kovalčíková, J. - Poloczek, F.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1955.

Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.

Mázorová, M. - Ondrejka, K. a kol.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1991.

Zálešák, C.: Pohronské tance. Martin 1953.

67.

LIDOVÉ TANCE Z POHORELÉ A VYŠNÝCH RASLAVIC

čb, 156 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2640, sign. Kz 35

R: Ladislav Rychman K: Alois Jiráček, Vladimír Lorenc, Josef Pešek St: Ludvík Pavlíček Z.: Jiří Židlický V: Miloslav Procházka OS: František Bonuš V: Československý státní film, Studio populárněvědeckých a naučných filmů, Praha 1952

Krátký instruktážní film. Natočeno na Ústřední přehlídce souborů lidových písní a tanců ve Strážnici.

Dokumentace mužského skočného tance, tance řadového, párového točivého tance a ženského kola z Pohorelé (Horehroní) a párových točivých tanců z Vyšných Raslavic (Šariš).

Tance z Pohorelé: do skoku; šorový tanec; do vysoka; koleso. Tančí a hraje skupina z Pohorelé.

Tance z Vyšných Raslavic: šarišská polka; krúčená; raslavický čardáš. Tančí a hraje skupina z Vyšných Raslavic.

Literatura:

Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 632-636 (Dětský folklór), 692-700 (Lidový tanec).

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 68 (čardáš), s. 244-245 (kolesá), s. 283 (krucena, krúťivé tance).

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 15 (párové tance), s. 150 (skoky), s. 230 (šarišská polka), s. 237 (šorový).

Kovalčíková, J. - Poloczek, F.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1955.

Mázorová, M. - Ondrejka, K. a kol.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1991.

Zálešák, Cyril: Pohronské tance. Martin 1953.

Zálešák, Cyril: Ľudové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

68.

SLOVENSKÉ ĽUDOVÉ TANCE

čb, 576 m/16 mm, zvukový (I.-IV. díl, V. díl/1. část), němý (V. díl/2. část)

inv. č. 2804, sign. Kz 75

OS: František Poloczek. V: SAV za spolupráce Štátneho ústavu pre ľudovú pieseň, Československého rozhlasu a Slovenského ľudového umeleckého kolektívu (SLUKu) V: Československý štátny film, Štúdio populárnovedeckých a naučných filmov, Bratislava, 50. léta 20. stol.

Vědecká dokumentace mužských a ženských tanců (skočných, chorovodů, koles, řadového tance a tance obratnosti), párových a trojicových točivých tanců a tanečních her ze středního a východního Slovenska.

Párový točivý tanec z Trenčanska, párové a trojicové točivé tance a mužské skočné tance z Oravy, trojicový tanec a párové točivé tance, mužský a párový skočný tanec, ženské kolo a dívčí taneční hra z Liptova, mužský skočný tanec, ženské kolo, párový točivý tanec a řadový tanec z Horehroní, párový točivý tanec, mužské a ženské skočné prvky, ženský kruhový tanec a mužský tanec z Podpoľaní, mužský tanec, ženský chorovod, ženské kolo a řetězová taneční hra z Gemeru, mužský tanec, mužské skočné prvky a párový točivý tanec ze Spiše, ženské kolo a párový točivý tanec ze Šariše a mužský skočný tanec, párový točivý tanec ženské kolo ze Zemplína. Tančí tanečníci a hrají lidové muziky z uvedených lokalit.

I. díl

Terchová: starosvetský tanec.

Oravská Polhora: goralská trojka.

Suchá Hora: goralský tanec; goralský v trojke; kresák v trojke; odzemok.

Važec: medvedí tanec (2 varianty); čuchom; do krutu; cindruška.

II. díl

Východná: varianty ženského kolesa; cindruška; verbunk v páre; smíšené koleso.

Fintice: koľesko; do šaľlika.

Rejdová: palicový tanec; popod ruku; do kolesa; káčerový tanec.

III. díl

Zuberec: brezovický tanec; prostá; medvedí tanec.

Tri Sliache: sólový odzemok; skupinový odzemok; osebe.

Štrba: verbunk; čardáš.

IV. díl

Pozdišovce: čapáš; čardáš; karičky.
Šumiac: Jánošíkov tanec; do kola; do hora.
V. díl/1. část
Pohorelá: šorový tanec.
Čierny Balog: do vysoka; cifrovanie pred muzikou; ženské koleso.
V. díl/2. část
Ždiar: medvedí tanec; cifer; odzemok; rovný tanec; goralský tanec.
Ľubietová: debnársky tanec.
Suchá Hora: kresák.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 60 (cifrovanie), 68 (čardáš), 82 (debnársky tanec), 153-154 (goralský tanec), 198 (chorovody), 222 (káčerový tanec), 244-245 (kolesá), 283-284 (krucena, krúťivé tance), 346 (medvedí tanec), 382 (mužské tance), 428-429 (odzemok), 440-441 (osebe).
Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 10-11 (palicové tance), 15 (párové tance), 237 (šorový), 249-250 (tanečné hry), 267 (trojicové tance), 297-298 (verbunk), 362 (ženské tance).
Kovalčíková, J. - Poloczek, F.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1955.
Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.
Zálešák, C.: Ľudové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

69.

ZEMPLÍNSKE KARIČKY

čb, 59 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2618, sign. Kz 30

R: Svatopluk Studený. Obraz: Oldřich Payer, Přemysl Prokop, Jaroslav Procházka, Jaroslav Šulc Hu: Radim Drejsl. Sbory nastudovala: Helena Kubátová Ch: Libuše Hynková St: Olga Smékalová Z: Jiří Židlický VV: Václav Eckstein V: Československý státní film, Studio dokumentárních filmů, Praha 1952

Krátký populárně naučný film. Reportáž z vystoupení Československého státního souboru písní a tanců (ČSSPT) z Prahy.

Choreografické zpracování ženských kol z Malčic (Zemplín) a párového točivého tance z Kubry (Trenčansko).

Tanec z Malčic: karičky. Tančí ČSSPT z Prahy.

Tanec z Kubry: sellácka a její varianta na kúb. Tančí ČSSPT z Prahy.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 244-245 (kolesá), s. 283-284 (krúťivé tance).
Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 15 (párové tance), 141 (sedliacka), s. 362 (ženské tance).
Československý státní soubor písní a tanců (ČSSPT). In: Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Red. M. Pavlicová a L. Uhlíková. Strážnice 1997, s. 146-147.
Kovalčíková, J. - Poloczek, F.: Slovenské ľudové tance. Bratislava 1955.
Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.
Nemcová, M.: Chorovody a dievčenské tance z východného Slovenska. Košice 1992.
Zálešák, C.: Ľudové tance na Slovensku. Bratislava 1964.

70.

ZEM SPIEVA

čb, 772 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2888, sign. Kz 82

S,R,K: Karol Plicka Hu: František Škvor St: Alexander Hackenschmied. Hraje: orchestr Národního divadla v Praze. V: Matica slovenská z podpory prezidenta T. G. Masaryka a Ladislav Kolda, 1933

Celovečerní umělecký film s národopisnou tematikou.

Dětské hry a zábavy, výroční obřady a zvyky, slavnosti, hra na lidové hudební nástroje, lidové písně, tance, chorovodné hry a tradiční formy práce ze Slovenska a z Podkarpatské Rusi. Dětské obřadní, taneční a pohybové hry a zábavy z Horehroní, Pohroní a Liptova. Chorovod z Podkarpatské Rusi, ženské kolo a chorovody ze Zemplína, párový točivý a mužský skočný tanec ze Spiše.

I. díl

Dětské hry a zábavy: vynášení Moreny na Horehroní; chorovodová dívčí hra z Pohroní; proplétání; makový (děvčata); na koně (chlapci); kolesko z Liptovské Lužné (děvčata); na kolotoč; válání huně; kotrmelce (chlapci); přetahování (děvčata); kotrmelce přes palicu; roztáčení na kládě (chlapci); honička (děvčata a chlapci).

II. díl

Tanec z Jasiny: chorovod před cerkví.

Tance ze Zemplína: karička; dívčí chorovody.

III. díl

Tance ze Ždiaru: hajduk; rovný tanec. Tančí skupina ze Ždiaru, hraje ždiarská goralská hudecká muzika.

IV. díl

Dětské blíže neurčené hry.

Literatura:

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1. Bratislava 1995, s. 198 (chorovody), 244-245 (kolesá), 283-284 (krúživé tance), 382 (mužské tance), 428-429 (odzemok).

Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 2. Bratislava 1995, s. 15 (párové tance), 362 (ženské tance).

Lidový tanec. In: Československá vlastivěda. Díl III. Lidová kultura. Praha 1968, s. 692-700.

71.

MASOPUST V LUŽICI

bar., 270 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2717, sign. Kz 60, inv. č. 2718, sign. Kz 61

S: Měřčin Nowak-Neumann R: Hans Gunther Kaden K: Gunther Biedermann Hu: Jurij Winar, Helmut Fritzsche, Lužický státní soubor lidové kultury St: Wera Cleve Vedoucí výroby: Max Scheiblich V: Studio populárně vědeckých filmů DEFA, 50. léta 20. stol. Český překlad: Miroslav Hlaváč. Komentář: Bohumil Bezouška R: Miroslava Šmídová

Krátký populárně vědecký film o tradiční lidové kultuře dolnolužických Srbů na území Německa.

Figurální a kolové tance z Dolní Lužice.

Zkouška Lužického státního souboru lidové kultury z Budyšina (něm. Bautzen).

Tanec při masopustní obchůzce masek: valčík. Figurální a kolové tance o masopustní veselici. Hraje lidová hudecká muzika.

Vystoupení Lužického státního souboru lidové kultury z Budyšina: dvě choreografická čísla (námluvy a mazurka).

72.

LUŽICKO-SRBSKÁ SVATBA

bar., 186 m/16 mm, zvukový

inv. č. 2707, sign. Kz 53, inv. č. 2708, sign. Kz 54

S: Měřčin Nowak-Neumann R: Hans Gunther Kaden K: Ewald Sudrow Hu: Jurij Winar St: Helga Emmrichová V: Studio populárně vědeckých filmů DEFA, 50. léta 20. stol. České znění:

Československý státní film, Studio pro úpravu zahraničních filmů. Komentář: Bohumil Bezouška

Populárně vědecký film o tradiční svatbě Lužických Srbů v obci Woyercy.

Starý svatební točivý tanec a figurální párový tanec z obce Woyercy (něm. Hoyerswerda, Horní Lužice).

Tance: serbska reja; mazurka. Tančí obyvatelé obce Woyercy, hudba a zpěv Lužický státní soubor lidové kultury.

73.

SERBSKA REJA

čb, 8 mm, němý

inv. č. 2659, sign. K 43

K: František Bonuš V: Archiv ÚLT, Praha 1957

Natočeno ve Slepě při výzkumu Zdenky Jelínkové.

Dokumentace starého svatebního točivého tance Lužických Srbů, figurálního a kolového tance ze Slepě (něm. Schleife, Horní Lužice).

Tance: serbska reja; ševcovský; polka. Tančí Marja Honkoc, Max Honkoc a skupina mladších tanečnicků, na malé housle hraje Matheus Wobura.

Literatura:

Jelínková Z.: Serbska reja. In: Lětopis Instituta za serbski ludozpyt, Rjad C, 1959/60, č. 4, s. 58-79.

MÍSTNÍ REJSTŘÍK

Annín 12

Annov viz Annín

Bautzen 71

Benecko 3, 4

Bratislava 66

Brestovec 34

Brno 10, 45, 46, 49, 52, 56

Brněnsko 7, 8, 9, 46

Břeclav 47

Březník 7

Budyšín 71

Čechy jižní 1, 22, 45

Čechy severní 4, 45

Čechy východní 45

Čechy západní 45

České Budějovice 45

Českomoravská vrchovina 6

Čičmany 63, 64

Čierny Balog 68

Dobrkovská Lhotka 45

Dolní Lužice 71

Dolňácko 18, 27, 44, 45, 46, 47, 48

Gemer 66, 68

Haná 12

Fintice 68

Frenštát pod Radhoštěm 49

Hlohovec 18

Hluk 44

Horácko 6

Horehronie 45, 67, 68, 70
Horní Lužice 72, 73
Hornácko 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46
Hoyerswerda 72
Hrčava 45, 59, 60
Hrubá Vrbka 17, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 29, 30, 35, 40, 41
Hutisko 54
Chlumětín 6
Jablunkovsko 61
Jasénka 51
Jasenná 49
Jasína 70
Javorník 24, 29, 30, 33, 34, 35, 43
Kaplicko 1
Kokava nad Rimavicou 66
Kopanice 14, 15, 16, 24, 26
Kostice 18
Kozlovice 57
Krmelín 59
Kubrá 69
Kuželov 29, 30, 31
Lanžhot 18
Laško 45, 57, 58, 59
Lhotka pod Ondřejníkem 57
Liberec 3
Liptov 65, 68, 70
Liptovská Lužná 70
Líšeň 9
Lopeník 14
Louka 30, 34
Lužná 56
Ľubietová 68
Malá Haná 12, 13
Malá Vrbka 29
Malčice 69
Malenovice 51
Mělnicko 5
Moravské Lieskové 63
Myjava 23, 25, 26, 27, 28, 34, 62
Nacina Ves 45
Nedvězí 2, 3
Nezamyslice 9
Německo 71, 72, 73
Nová Lhota 23, 24, 26, 29, 42, 43
Nový Hrozenkov 49, 54, 55
Nymbursko 5
Očová 66
Orava 68
Oravská Polhora 68
Ostravice 45
Papradno 26
Podhorácko 7
Podještědí 3, 4
Podluží 18, 22, 47, 61
Podkarpatská Rus 70
Podkrkonoší 3, 4
Podpořaní 66, 68
Podzámčok 61
Pohorelá 67, 68
Pohroní 70
Pojizeří 4

Polabí 5
Poličsko 2, 3
Postřekov 45
Pozdišovce 68
Praha 18, 45, 58, 59, 69
Prostějovsko 12
Protivanov 12, 13
Rejdová 68
Rožnov pod Radhoštěm 49, 50, 54
Rusava 49, 54
Schleife 73
Slatinice 10
Sliache 68
Slepo 73
Slezsko 45, 59, 60, 61
Slovácko 17, 18, 22, 44
Slovensko 28, 34, 45, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70
Slovensko střední 61, 68
Slovensko východní 68
Slovensko západní 28, 63, 64
Spiš 68, 70
Stará Myjava 28
Starý Hrozenkov 15, 16, 24, 26, 59
Strání 17, 63
Strážnice 20, 27, 45, 46, 52, 59, 67
Suchá Hora 68
Suchov 26, 43
Šariš 67, 68
Šlapanice 7
Štramberk 58
Štrba 68
Šumiac 45, 68
Terchová 68
Těšínsko 61
Tovačov 10
Trenčansko 45, 63, 64, 68, 69
Trojanovice 53, 59
Troubky 11, 12
Troubsko 8
Turá Lúka 62
Tuřany 7
Uherskohradištsko 18
Uherskobrodsko 17, 63
Uherský Brod 45
Valašsko 22, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59
Valašské Klobouky 45, 49, 51
Vápenice 14, 15, 24, 26
Vápenky 21, 43
Važec 68
Velká viz Velká nad Veličkou
Velká nad Veličkou 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 45
Velké Karlovice 49, 54
Vesec 4
Veselíčko 45
Vičnov 44
Vracov 48
Vsetín 45, 49
Vyšné Raslavice 67
Vyškovec 14, 24, 26
Východná 65, 68
Woyercy 72

Záhoří 45
Záriečie 45
Zemplín 45, 68, 69, 70
Zuberec 68
Zubří 54
Ždiar 68, 70

+ 1 strana Resumé (bude dodáno)

Lidové tance a dětské hry ve filmotéce Etnologického ústavu Akademie věd České republiky v Brně. Filmografie

Sestavila: Jiřina Kosíková

Nákladem 200 kusů
vydal

Etnologický ústav AV ČR Brno
Grafická úprava Václav Houf
Vytiskla Nová tiskárna Pelhřimov
Brno 1999

ISBN 80-85010-18-6